

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.11.2016.
COM(2016) 759 final

2016/0375 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o upravljanju energetsom unijom,

izmjeni Direktive 94/22/EZ, Direktive 98/70/EZ, Direktive 2009/31/EZ, Uredbe (EZ) br. 663/2009, Uredbe (EZ) br. 715/2009, Direktive 2009/73/EZ, Direktive Vijeća 2009/119/EZ, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU i Direktive Vijeća (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013

(Tekst značajan za EGP)

{ SWD(2016) 394 final }

{ SWD(2016) 395 final }

{ SWD(2016) 396 final }

{ SWD(2016) 397 final }

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Otporna energetska unija s ambicioznom klimatskom politikom i temeljna preobrazba našeg energetskeg sustava mogu se postići samo kombinacijom koordiniranog djelovanja – zakonodavnog i nezakonodavnog – na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Da bi se to moglo postići potrebno je snažno upravljanje energetskom politikom kojim će se osigurati da su politike i mjere na različitim razinama usklađene, komplementarne i dovoljno ambiciozne. Glavni cilj ove inicijative jest uspostaviti nužne zakonodavne temelje za ovaj postupak u cilju ostvarivanja energetske unije, koji će se morati nadopuniti nezakonodavnim mjerama i djelovanjima kako bi upravljanje bilo uspješno.

U skladu sa **snažnom predanošću Komisije boljoj izradi zakonodavstva**, prijedlogom će se znatno smanjiti administrativno opterećenje država članica, Komisije i ostalih institucija EU-a. Trenutačnim zahtjevima za planiranje i izvješćivanje (za Komisiju i države članice) u području energetske i klimatske politike osiguravaju se koristi u obliku detaljnih informacija o posebnim područjima politike i podupire se provedba sektorskog zakonodavstva. Međutim, oni se nalaze u različitim propisima donesenima u različitim trenucima vremenu, što je dovelo do određene redundancije, nedosljednosti i preklapanja i nedovoljne integracije između područja energetike i klime. Nadalje, neki od trenutačnih zahtjeva definirani su kao rezultat postizanja odgovarajućih ciljeva za 2020. i zbog toga nisu prilagođeni za podupiranje postizanja Klimatskih i energetskih ciljeva za 2030. ni usklađeni s obvezama planiranja i izvješćivanja iz Pariškog sporazuma¹.

Ovim prijedlogom objedinit će se postojeće raštrkane obveze planiranja i izvješćivanja iz glavnih propisa EU-a u području energetske i klimatske politike i iz ostalih područja politike povezanih s energetskom unijom i tako će se postići veliko pojednostavljenje obveza. Njime se smanjuju, usklađuju i ažuriraju takvih zahtjevi i uklanjanju postojeća udvostručivanja. Prijedlogom se objedinjuje, usklađuje i stavlja izvan snage više od 50 postojećih pojedinačnih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja pravne stečevine u području energetske i klimatske politike (objedinjava se 31 obveza, a briše njih 23). Učinkovitim postupkom političkog upravljanja između Komisije i država članica, u kojem su u velikoj mjeri sudjelovale druge institucije EU-a, uskladit će se učestalost i pravodobno izvršenje obveza, znatno će se povećati transparentnost i suradnja i time ostvariti dodatne koristi u obliku smanjenja administrativnog opterećenja.

U svojim zaključcima od 24. listopada 2014. Europsko vijeće suglasilo se o Okviru za klimatsku i energetske politiku do 2030.² utemeljenom na prijedlogu Komisije³. U

¹ Donesen na 21. konferenciji strana Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) u prosincu 2015.

² Na temelju cilja od najmanje 40 % smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu do 2030. u odnosu na 1990., obvezujućeg cilja na razini EU-a od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji EU-a do 2030., okvirmog cilja na razini EU-a od najmanje 27 % za poboljšanje energetske učinkovitosti 2030. i cilja od 15 % za međusobno povezivanje. U Zaključcima je navedeno i da će se ciljevi energetske učinkovitosti preispitati do 2020. vodeći računa o razini EU-a od 30 %:

³ Komunikacija Komisije od 22. siječnja 2014. pod nazivom „Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020. – 2030.” (COM/2014/015 final).

zaključcima se tražio razvoj pouzdanog i transparentnog upravljanja, bez nepotrebnog administrativnog opterećenja, kojim će se pomoći da EU ostvari svoje ciljeve energetske politike, a državama članicama ostaviti nužna fleksibilnost i potpuno poštovati njihova sloboda da utvrde svoju kombinaciju izvora energije. Istaknuto je da bi se upravljanje trebalo razvijati na postojećim temeljima, kao što su nacionalni programi borbe protiv klimatskih promjena, nacionalni planovi za energiju iz obnovljivih izvora i energetska učinkovitost te potreba za usklađivanjem i objedinjavanjem odvojenih grana planiranja i izvješćivanja.

Strategijom energetske unije od 25. veljače 2015. prošireno je područje primjene upravljanja – u odnosu na Okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. – na svih pet dimenzija energetske unije (energetska sigurnost, solidarnost i povjerenje; unutarnje energetska tržište; umjerenost potražnje; dekarbonizacija, uključujući energiju iz obnovljivih izvora; istraživanje, inovacije i konkurentnost.

U Komunikaciji o stanju unije od 18. studenoga 2015. i Smjernicama Komisije za države članice o nacionalnim energetskim i klimatskim planovima kao dio upravljanja energetskom unijom koje priložene toj Komunikaciji navedene su dodatne pojedinosti i istaknuto je da bi se upravljanje trebalo temeljiti na zakonodavstvu.

U Zaključcima Vijeća o energetici od 26. studenoga 2015. potvrđeno je da će upravljanje biti ključan alat za učinkovitu i djelotvornu izgradnju energetske unije. Komisija i države članice istodobno održavaju redovite razgovore u okviru tehničke radne skupine o nacionalnim energetskim i klimatskim planovima.

U Rezoluciji Europskog parlamenta od 15. prosinca 2015. o inicijativi „Ususret europskoj energetskoj uniji” zahtijeva se da upravljanje energetskom unijom bude ambiciozno, pouzdano, transparentno, demokratsko te da u potpunosti uključuje Europski parlament i da se njime osigura ostvarivanje klimatskih i energetskih ciljeva za 2030.

Na temelju toga ovim prijedlogom nastoji se uspostaviti regulatorni okvir za upravljanje energetskom unijom s dva glavna stupa: Prvo, usklađivanje i integracija postojećih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja u području energetske i klimatske politike na temelju načela bolje regulative. Drugo, definicija stabilnog političkog postupka među državama članicama i Komisije uz usku suradnju s drugim institucijama EU-a u cilju postizanja ciljeva energetske unije, posebno njezinih energetskih i klimatskih ciljeva za 2030.

Europska unija ratificirala je 5. listopada 2016. Pariški sporazum, koji je stupio na snagu 4. studenoga 2016. Predloženom Uredbom pridonosi se provedbi Pariškog sporazuma, među ostalim njegovom ciklusu revizije svakih 5 godina, i osigurava se da su zahtjevi praćenja, izvješćivanja i provjere iz UNFCCC-a i Pariškog sporazuma na usklađeni način ugrađeni u upravljanje energetskom unijom.

- **Usklađenost s postojećim odredbama politike u tom području politike**

Na temelju rezultata provjere primjerenosti pravne stečevine u području energetske politike i relevantnih dijelova pravne stečevine u području klimatske politike, ovom Uredbom obveze planiranja i izvješćivanja država članica i obveze praćenja Komisije koje trenutačno postoje u sektorskom zakonodavstvu ne mijenjaju se, ukidaju se ili se izmjenjuju. Prijedlog je izrađen usporedno s preispitivanjem Direktive o energetskoj učinkovitosti, Direktive o energetskoj učinkovitosti zgrada, Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i različitih propisa obuhvaćenih inicijativom o novom modelu tržišta kako bi se osigurala potpuna usklađenost

tih inicijativa. Osigurala se usklađenost i s drugim propisima EU-a u području klimatske i energetske politike.

Nadalje, u prijedlog se u cijelosti ugrađuje Uredba o mehanizmu praćenja klimatskih promjena (MMR) kako bi se osigurala integracija područja energetske i klimatske politike. Prijedlogom se, u načelu, nastavlja pristup postojećih odredaba planiranja, izvješćivanja i praćenja u okviru MMR-a, koje su nastale prethodnim postupkom usklađivanja u području klimatske politike. Međutim, prijedlogom usklađuju se postojeće odredbe iz MMR-a sa zakonodavstvom u području energetike, ažuriraju se postojeće odredbe kako bi se osigurala njihova primjerenost za praćenje provedbe predloženih uredaba o korištenju zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF) i ispunjenje obveza EU-a u okviru Pariškog sporazuma. Budući da je prijedlogom obuhvaćen niz tematskih područja, odlučeno je da se neće predlagati preinaka MMR-a. Komisija svejedno smatra važnim zadržati preostali sadržaj MMR-a čija se izmjena ne predlaže u ovom prijedlogu.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

Inicijativa je povezana i s drugim područjima politike poput prometa, okoliša, industrije, gospodarstva, istraživanja i tržišnog natjecanja. Međutim, važno je napomenuti da je ova inicijativa – kada je riječ o usklađivanju i uključivanju planiranja i izvješćivanja – usmjerena na područja energetske i klimatske politike, ali istovremeno uključuje neke posebne grane izvješćivanja i planiranja u drugim područjima. Nužno je osigurati jednostavan postupak usmjeren na glavne ciljeve energetske unije.

Aspektom preporuka Komisije državama članicama kako su utvrđene u predloženoj Uredbi nadopunjuju se i usklađuju preporuke donesene u kontekstu Europskog semestra, koji je usmjeren na pitanja makroekonomske i strukturne reforme (rijetko povezana s energetikom ili klimom), dok je upravljanje usmjereno na posebna pitanja energetske i klimatske politike. Ako posebna pitanja energetske i klimatske politike imaju makroekonomsku ili strukturnu važnost, ona bi svejedno trebala biti dio Europskog semestra.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova za sve odredbe Uredbe jesu članci 191., 192. i 194. UFEU-a.

Predloženom Uredbom ostvaruje se legitimni cilj obuhvaćen područjem primjene tih članaka. U skladu s člankom 192. stavkom 1. UFEU-a i člankom 194. stavkom 2. UFEU-a, za donošenje mjera u načelu se primjenjuje redovni zakonodavni postupak.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Potreba za poštovanjem načela supsidijarnosti jedno je od temeljnih pitanja u pogledu upravljanja koje se temelji na pristupu da bi države članice trebale same uspostaviti nacionalne planove i ciljeve i mjere u tim planovima.

Nužnost djelovanja EU-a

Budući da se nekoliko elemenata Strategije energetske unije odnosi na ciljeve utvrđene na razini EU-a, za ostvarenje tih ciljeva potrebno je djelovanje na razini EU-a kao i usklađenost energetske i klimatske politike u EU-u i svim njegovim državama članicama, uz očuvanje fleksibilnosti za države članice. Nadalje, većina energetske izazova s kojima se Unija

suočava ne može se riješiti nekoordiniranim djelovanjem na nacionalnoj razini. Isto se primjenjuje na klimatske promjene koje su po svojoj prirodi prekogranične i ne mogu se riješiti samo lokalnim i nacionalnim djelovanjem, pa čak ni samo djelovanjem na razini EU-a.

Nadalje, zbog prekogranične važnosti svake dimenzije energetske unije, EU mora raditi na daljnjem promicanju pojačane suradnje među državama članicama. Nijedna dimenzija energetske unije ne bi se mogla učinkovito provoditi bez upravljanja EU-a među državama članicama i Komisijom kojim se potiče regionalna suradnja u području energetske i klimatske politike. Djelovanje na razini EU-a nužno je i kako bi se osiguralo da je EU spreman potpuno sudjelovati u postupku preispitivanja u okviru Pariškog sporazuma.

Naposljetku, djelovanje na razini EU-a nužno je i radi usklađivanja postojećih obveza planiranja, izvješćivanja i planiranja jer su postojeći zahtjevi u tom pogledu utvrđeni u zakonodavstvu EU-a i mogu se izmijeniti i/ ili staviti izvan snage samo zakonodavnim prijedlogom na razini EU-a.

Dodana vrijednost EU-a

Uspostavom čvrstog upravljanja energetskom unijom osigurat će se da EU i njegove države članice zajedno ostvare dogovorene ciljeve energetske unije, među ostalim energetske i klimatske ciljeve za 2030. i da pronađu koordinirana i zajednička rješenja za zajedničke izazove na djelotvoran i pristupačan način. To je od ključne važnosti budući da će tijekom sljedećih desetljeća biti potrebna znatna ulaganja u energetski sektor.

Državama članicama koristit će usklađen i pojednostavnjeni okvir planiranja i izvješćivanja za njihove energetske i klimatske politike. Učinkovitijim i usklađenijim administrativnim postupcima unutar nacionalnih tijela i među državama članicama omogućit će se učinkovitiji razvoj i provedba energetske i klimatske politike. Privatnom sektoru koristit će transparentniji nacionalni regulatorni okviri kao osnova za donošenje odluka o ulaganjima u energetski i klimatski sektor, dok će građani imati koristi od boljeg informiranja o provedbi energetske unije i njezinih povezanih politika.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog o upravljanju koje se temelji na zakonodavstvu (umjesto na nezakonodavnom pristupu) nužan je kako bi se osiguralo da sve države članice jednako pridonose postupku i ostvarivanju zajedničkih ciljeva, da poboljšaju regulatornu stabilnost i sigurnost za ulagače i da osiguraju zajedničko praćenje država članica i Unije.

Pristup nacionalnom planiranju i izvješćivanju temelji se na provjeri primjerenosti (vidi u nastavku) čiji je glavni cilj ocijeniti proporcionalnost postojećeg pristupa i, prema potrebi, poboljšati poštovanje tog načela.

Pristup iterativnom postupku između država članica i Komisije temelji se na preporukama, umjesto na odlukama Komisije, kako bi se osigurala proporcionalnost i potpuno poštovanje prava država članica u skladu iz članka 194. UFEU-a.

- **Odabir instrumenta**

Nužna je Uredba, a ne Direktiva, kako bi se osigurala neposredna primjenjivost odredaba, a time i usporedivost nacionalnih energetskih i klimatskih planova i izvješća. Dodatna je prednost neposredne primjenjivosti u tome što će se planovi moći uspostaviti znatno prije 2021.

Nadalje, mnoge odredbe Uredbe nisu usmjerene na države članice i stoga se nisu mogle provoditi prenošenjem u nacionalno zakonodavstvo (npr. obveze Komisije, postupak u pogledu preporuka Komisije, Europske agencije za okoliš itd.).

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

Jedan od glavnih ciljeva predložene Uredbe jest osiguravanje primjerenosti i pojednostavnjenja zakonodavstva. U skladu s opredijeljenošću Komisije za bolju regulativu, prijedlog je izrađen uključivo, na temelju transparentnosti i stalne suradnje s dionicima.

Na temelju provjere primjerenosti (REFIT) kojom se podupire predložena Uredba može se zaključiti da bi se od novog pristupa moglo očekivati znatno smanjenje administrativnog opterećenja država članica i Komisije, ali će se takvi učinci moći samo djelomično mjeriti zbog ograničene dostupnosti pouzdanih podataka. Istodobno bi se novim pristupom ostvario niz koristi kojima će se znatno povećati usklađenost i djelotvornost. Prijedlog ne uključuje izuzeća u pogledu mikropoduzeća ni posebni pristup za MSP-ove jer inicijativa ne utječe na takve subjekte.

Predloženom Uredbom pojačat će se uloga e-izvješćivanja, za koje se očekuje da će znatno smanjiti administrativno opterećenje.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka koja prati ovaj prijedlog izrađena je i razvijena u skladu s primjenjivim smjernicama o boljoj regulativi i Odbor za nadzor regulative dao je pozitivno mišljenje. Unaprjeđenja koja je preporučio Odbor uključena su u konačnu verziju. Kada je riječ o mogućnostima politike za usklađivanje obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja, ocijenjene mogućnosti obuhvaćaju raspon od mekih (nezakonodavnih) smjernica državama članicama do različitih pravnih pristupa usklađivanju i uključivanju postojećih obveza.

Procijenjene su i različite mogućnosti politike u pogledu, primjerice, ažuriranja i učestalosti nacionalnih planova i praćenja Komisije; iterativni postupak između država članica i Komisije, uključujući preporuke državama članicama; mogući odgovor politike u kojem objedinjeni napor država članica neće biti dovoljni za ostvarivanje dogovorenih ciljeva na razini EU-a i uloga regionalnog savjetovanja u razvoju nacionalnih planova.

Tijekom procjene učinka kao mogućnost kojoj se daje prednost izabran je novi, jedinstveni pravni akt koji u cijelosti uključuje Uredbu o mehanizmu za praćenje (MRR). Istaknuto je da treba omogućiti formalna ažuriranja nacionalnih planova i dvogodišnjih izvješća o napretku koje dostavljaju države članice i izvješća o praćenju koja dostavlja Komisija (uključujući godišnja izvješća za posebna područja politika). Donesen je zaključak da bi iterativnim postupkom s Komisijom trebao biti obuhvaćen razvoj (ambicija) i provedba (isporuka) nacionalnih planova te da će biti nužne preporuke Komisije o nacionalnim planovima i izvješćima o napretku. Drugi je zaključak da su nužna obvezna regionalna savjetovanja s drugim državama članicama o nacrtu i konačnim nacionalnim planovima kako bi se osigurala primjerena koordinacija nacionalnih postupaka planiranja i politika u kontekstu energetske unije.

Prethodno navedenom kombinacijom mogućnosti politike kojima se daje prednost ostvarili bi se najbolji učinci u pogledu manjeg administrativnog opterećenja i fleksibilnosti za države

članice te bi se istodobno osiguralo dovoljno jako upravljanje kojim će se osigurati ostvarenje ciljeva energetske unije.

Upućivanje na Sažetak procjene učinka: SWD(2016)395⁴

Upućivanje na pozitivno mišljenje Odbora za nadzor regulative: SEC(2016)494⁵

- **Ex post evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Provjerom primjerenosti obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja u okviru pravne stečevine EU-a u području energetske politike (REFIT) podržana je izrada predložene Uredbe. U okviru provjere primjerenosti ocjenjivala se međusobna povezanost obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja u pravnoj stečevini u području energetike i obveza u okviru ključnog zakonodavstva EU-a u području klime.

Opći je zaključak provjere primjerenosti da, unatoč tome što su postojećim sustavom planiranja, izvješćivanja i praćenja u okviru pravne stečevine EU-a u području energetske politike općenito ostvareni dobri rezultati, trenutačna pravna stečevina EU-a u području energetike još bi se mogla znatno poboljšati u tom pogledu te bi se mogle pojačati veze s pravnom stečevinom EU-a u području klime i tako znatno poboljšati trenutačni omjer između koristi i troškova.

Stoga je u okviru provjere primjerenosti istaknuto da će biti nužna sustavna integracija planiranja i izvješćivanja država članica i praćenja Komisije kako bi se osigurala dosljednost i kako bi se državama članicama i Komisiji omogućilo da u potpunosti iskoriste sinergije i osiguraju usklađenost između različitih grana planiranja i izvješćivanja te kako bi se osiguralo da je sustav primjeren svrsi u okviru novog sveobuhvatnog okvira energetske unije, uključujući ciljeve Okvira za klimatsku i energetske politiku za 2030. Predloženom Uredbom provode se preporuke provjere primjerenosti, osim u nekoliko slučajeva kada to nije bilo moguće većinom zbog toga što se učestalost nije podudarala s onom predviđenom u Uredbi o upravljanju ili se obveza pokazala pretjerano tehničkom.

- **Savjetovanja s dionicima**

Javno savjetovanje pokrenuto je 11. siječnja 2016. u cilju prikupljanja stajališta i doprinosa dionika i država članica. Savjetovanje je trajalo dulje od 12 tjedana i zaključeno je 22. travnja 2016.⁶

⁴ Sažetak procjene učinka uz dokument Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o upravljanju energetskom unijom, izmjeni Direktive 94/22/EZ, Direktive 98/70/EZ, Direktive 2009/31/EZ, Uredbe (EZ) br. 663/2009, Uredbe (EZ) br. 715/2009, Direktive 2009/73/EZ, Direktive Vijeća 2009/119/EZ, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU i Direktive Vijeća (EU) 2015/652 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 (Radni dokument službi Komisije)

⁵ Mišljenje Odbora za nadzor regulative uz dokument Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o upravljanju energetskom unijom, izmjeni Direktive 94/22/EZ, Direktive 98/70/EZ, Direktive 2009/31/EZ, Uredbe 663/2009/EZ, Uredbe 715/2009/EZ, Direktive 2009/73/EZ, Direktive Vijeća 2009/119/EZ, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU i Direktive Vijeća (EU) 2015/652 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013.

⁶ Savjetovanje je bilo usmjereno na sljedeće: i. kako se trenutačne obveze planiranja i izvješćivanja u području energetske i klimatske politike mogu uskladiti kako bi bolje pridonijele ciljevima energetske unije; ii. kako najbolje pristupiti razvoju integriranih alata planiranja, izvješćivanja i praćenja i iii. kako uspostaviti postupak upravljanja kojim se pridonosi postizanju ciljeva energetske unije.

Tijekom provođenja ankete na internetu zaprimljeno je ukupno 103 podneska te su dodatni podnesci poslani e-poštom, od čega njih 15 od država članica⁷. Odgovori na javno savjetovanje utjecali su na evaluaciju i provjeru primjerenosti postojećih obveza planiranja i izvješćivanja koju je provodila Komisija te na procjenu učinka na kojoj se temelji predložena Uredba.

Velika većina ispitanika prepoznala je važnost postojećih obveza planiranja i izvješćivanja, ali su se također suglasili da je potrebno bolje uskladiti i spojiti postojeće obveze planiranja i izvješćivanja u cilju izbjegavanja praznina, udvostručivanja i nedosljednosti i usmjeriti se na usklađivanje obveza planiranja koje su uže povezane s okvirom do 2030. Nekoliko dionika istaknulo je da je nužno bolje integrirati postojeće nacionalne planove u tim područjima⁸, ali su također istaknuli važnost usklađivanja i smanjenja općih obveza planiranja.

Velika većina ispitanika smatrala je da je jedinstveni zakonodavni akt mogućnost kojoj treba dati prednost za usklađivanje obveza planiranja i izvješćivanja u području energetske i klimatske politike nakon 2020. Države članice imale su podijeljena mišljenja u pogledu zakonodavne i nezakonodavne mogućnosti.

Većina ispitanika smatrala je da bi nacionalni planovi trebali uključivati svih pet dimenzija energetske unije, da bi se trebali temeljiti na detaljnom predlošku (koji su potvrdile države članice u tehničkoj radnoj skupini) i da bi trebali biti jasno usmjereni na područja s mjerljivim ciljevima EU-a. Ograničeni broj ispitanika – uključujući nekoliko država članica – davao je prednost kratkim strateškim nacionalnim planovima. Nekoliko dionika, uključujući većinu država članica, ustrajalo je da treba izbjeći novo administrativno opterećenje ili dodatne troškove.

U pogledu političkog procesa kojim se uređuje dovršavanje i preispitivanje planova, mnogi ispitanici zagovarali su transparentni i participativni postupak planiranja kojim se pridonosi povjerenju ulagača i raširenom prihvaćanju javnosti.

Naposljetku, ispitanici su se u načelu složili da bi se novim sustavom upravljanja trebala olakšati koordinacija nacionalnih energetske politike i poticati regionalna suradnja te da bi Komisija trebala imati važnu ulogu u tom postupku.

Opsežniji sažetak javnog savjetovanja uključen je u procjenu učinka.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Provjera primjerenosti i procjena učinka na kojima se temelji predložena Uredba potkrijepljene su dvama istraživanjima koja su u ime Komisije provela poduzeća Trinomics i Amec Foster Wheeler u prvoj polovini 2016.

Području primjene i pristupu nacionalnim planovima u predloženoj Uredbi i njezinom Prilogu 1. (predložak nacionalnih planova) pridonijele su aktivnosti Tehničke radne skupine o nacionalnim planovima u području energetske i klimatske politike kojom je predsjedavala Komisija i u kojoj su bile zastupljene sve države članice.

⁷ Belgija, Cipar, Češka, Danska, Estonija, Finska, Njemačka, Mađarska, Latvija, Litva, Malta, Nizozemska, Poljska, Slovačka i Švedska.

⁸ Npr. nacionalni planovi za energiju iz obnovljivih izvora (NREAP), nacionalni planovi za energetske učinkovitost (NEEAP) i zahtjevi u pogledu planiranja u području klimatske politike.

Stručnost u doprinosima dionika tijekom javnog savjetovanja upotrijebljena je kao dodatni izvor znanja kojim se nadopunila analiza.

- **Temeljna prava**

Budući je predložena politika poglavito upućena državama članicama kao institucionalnim dionicima, ona je u skladu s Poveljom o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Glavni su ciljevi ovog prijedloga usklađivanje obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja i uspostava mehanizma upravljanja. Države članice trebale bi dostavljati integrirane planove i izvješća Komisiji u redovitim razmacima. Na temelju informacija koje su dostavile države članice, Komisija bi trebala izraditi potrebna izvješća o praćenju. Za obavljanje zadaća Komisije bit će dodijeljeni službenici, zaposlenici na određeno vrijeme ili vanjski suradnici koji rade u područjima energetske i klimatske politike, u okviru postojeće perspektive Komisije u području ljudskih resursa. Kada je riječ o Europskoj agenciji za okoliš (EEA), osim predviđenih ljudskih potencijala u postojećim programima EEA-a traži se uvođenje dodatnih ugovornih djelatnika (do 3 tijekom 2020.).

Troškovi koji će nastati GU ENER i GU CLIMA zbog provedbe predložene Uredbe, a koji su dalje razrađeni u priloženom zakonodavnom izvještaju, bit će u cijelosti uključeni u trenutačno programiranu financijsku omotnicu predmetnih proračunskih stavki do 2020. Kada je riječ o financijskim sredstvima potrebnima za Europsku agenciju za okoliš, bit će potrebna dodatna sredstva u usporedbi s trenutačnim financijskim programiranjem.

5. OSTALI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Izvješćivanjem i ocjenjivanjem Komisije i država članica utvrđenima u ovoj Uredbi osigurat će se pažljivo praćenje provedbe Uredbe.

Službena revizija Uredbe provest će se 2026. Tijekom revizije trebalo bi uzeti u obzir globalne rezultate provedbe Pariškog sporazuma.

- **Dokumenti s obrazloženjem (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U prvom poglavlju predložene Uredbe utvrđuju se njezino područje primjene i predmet te definicije korištenih pojmova.

U drugom poglavlju predložene Uredbe utvrđuju se obveze država članica da izrade nacionalne integrirane energetske i klimatske planove za razdoblje od 2021. do 2030. do 1. siječnja 2019. te za sljedeća desetogodišnja razdoblja. U Prilogu I. nalazi se obvezujući predložak planova u kojem su predviđeni dodatni elementi o, primjerice, politikama, mjerama i analitičkim osnovama.

U ovom poglavlju utvrđuje se i iterativni postupak savjetovanja između Komisije i država članica prije dovršetka plana koji će se temeljiti na nacrtu nacionalnog plana koji treba dostaviti Komisiji do 1. siječnja 2018. i svakih deset godina nakon toga za sljedeće

desetogodišnje razdoblje. U ovakvom okviru Komisija će moći dati preporuke o stupnju ambicioznosti ciljeva i doprinosima te o posebnim politikama i mjerama uključenima u plan. Primjedbe na nacrt plana moći će dati i druge države članice u okviru regionalnih savjetovanja. Planovi se trebaju ažurirati do 1. siječnja 2024. (još uvijek s perspektivom do 2030.).

U trećem poglavlju utvrđuje se obveza država članica da izrade i dostave Komisiji dugoročne strategije niskih emisija s pedesetogodišnjim izgledima, kojima se može ostvariti ključni doprinos gospodarskoj preobrazbi, poslovima, rastu i postizanju širih ciljeva održivog razvoja i napredovati na pravičan i troškovno učinkovit način prema dugoročnom cilju utvrđenom u Pariškom sporazumu.

U četvrtom poglavlju predložene Uredbe utvrđuje se obveza država članica da izrade dvogodišnja izvješća o napretku u provedbi planova od 2021. na dalje u pet dimenzija energetske unije u cilju praćenja napretka. U okviru tih izvješća o napretku države članice dužne su svake dvije godine izvješćivati o nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu klimatskim promjenama usklađujući rokove s Pariškim sporazumom.

U tom poglavlju navedena su i izvješća koja treba sastavljati svake godine u cilju izvršavanja međunarodnih obveza Europske unije i njezinih država članica i za stvaranje nužne osnove za procjenu usklađenosti u skladu s Uredbom [OP: akt br. XXX o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. za otpornu energetska uniju i ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama]⁹ i Uredbom [OP: akt br. XXX o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama]¹⁰. Ta se izvješća odnose na, primjerice, inventare stakleničkih plinova i potporu zemljama i razvoju i njima Unija i njezine države članice mogu pokazati ostvareni napredak u provedbi svojih obveza iz UNFCCC-a i Pariškog sporazuma. Također se predviđa transparentnost u uporabi prihoda stečenog dražbom emisijskih jedinica u skladu s Direktivom o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (Direktiva o ETS-u).

U ovom poglavlju predviđa se i nužni sadržaj tih izvješća u pet dimenzija i utvrđuje se platforma za e-izvješćivanje koja bi se trebala temeljiti na postojećim postupcima izvješćivanja, bazama podataka i e-alatima i od njih imati koristi, kao što su Europska agencija za okoliš (EEA), Eurostat (ESTAT) i Zajednički istraživački centar (JRC).

U petom poglavlju predložene Uredbe utvrđuju se nužni postupci praćenja i ocjenjivanja Komisije čija je svrha pratiti napredak država članica u pogledu ciljeva utvrđenih u nacionalnom planu. Također se utvrđuje postupak kojim Komisija može davati preporuke o jačanju ambicioznosti nacionalnih planova ili u pogledu provedbe planova u cilju postizanja već utvrđenih ciljeva.

⁹ COM/2016/0482 final - 2016/0231 (COD).

¹⁰ COM/2016/0479 final - 2016/0230 (COD).

U ovom poglavlju predviđa se i objedinjena procjena prvih nacionalnih planova u cilju utvrđivanja mogućih razlika u pogledu ciljeva EU-a u cjelini. U njemu su predviđene preporuke Komisije utemeljene na izvješćima o napretku i navedeno je da će Komisija poduzimati mjere na razini EU-a ili tražiti od država članica da poduzmu mjere ako se na temelju ocjene napretka može zaključiti da neće biti ostvareni energetske i klimatske ciljevi EU-a za 2030. (tj. smanjenje mogućih razlika u ambicijama i ostvarenjima ili uklanjanje tih razlika). Također je utvrđen pristup godišnjem izvješću Komisije o stanju energetske unije.

U šestom poglavlju predložene Uredbe utvrđuju se zahtjevi u pogledu nacionalnih i Unijinih sustava inventara emisija stakleničkih plinova, politika, mjera i projekcija. Takve sustave potrebno je uspostaviti na međunarodnoj razini. Također će se poduprijeti provedba nacionalnih planova u pogledu dimenzije dekarbonizacije.

U ovom poglavlju predviđena je i pravna osnova za uspostavu registra Unije i nacionalnih registara kako bi se mogli uzeti u obzir doprinosi utvrđeni na nacionalnoj razini i omogućena je uporaba međunarodno prenesenih ishoda ublažavanja u skladu s člankom 4. stavkom 13. i člankom 6. Pariškog sporazuma.

U sedmom poglavlju predložene Uredbe utvrđuju se mehanizmi i načela za suradnju i potporu između država članica i Unije. U njemu se također utvrđuje uloga Europske agencije za okoliš da, prema potrebi, podupire Komisiju u aktivnostima praćenja i izvješćivanja u skladu s ovom Uredbom.

U osmom poglavlju predložene Uredbe utvrđuju se nužne odredbe o prenošenju određenih ovlasti Komisije za donošenje delegiranih i provedbenih akata u točno definiranim situacijama.

U devetom poglavlju predložene Uredbe uspostavlja se Odbor za energetske unije (odbor za ispitivanje u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011) i navedene su odredbe o reviziji reviziji Uredbe 2026., stavljanju izvan snage i izmjenama ostalih propisa EU-a u cilju usklađivanja te odredbe o prijelaznim mjerama i stupanju na snagu.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o upravljanju energetsom unijom,

izmjeni Direktive 94/22/EZ, Direktive 98/70/EZ, Direktive 2009/31/EZ, Uredbe (EZ) br. 663/2009, Uredbe (EZ) br. 715/2009, Direktive 2009/73/EZ, Direktive Vijeća 2009/119/EZ, Direktive 2010/31/EU, Direktive 2012/27/EU, Direktive 2013/30/EU i Direktive Vijeća (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavke 1. i 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

[uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹¹,]

[uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹²,]

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Ovom Uredbom utvrđuje se nužni zakonodavni temelj za pouzdano i transparentno upravljanje kojim se osigurava postizanje ciljeva energetske unije na temelju komplementarnih, dosljednih i ambicioznih napora Unije i njezinih država članica uz istodobno promicanje načela Unije o boljoj izradi zakonodavstva.
- (2) Europskom energetsom unijom trebalo bi biti obuhvaćeno pet ključnih dimenzija: energetska sigurnost, unutarnje energetske tržište, energetska učinkovitost, dekarbonizacija te istraživanje, inovacije i konkurentnost.
- (3) Cilj je otporne energetske unije s ambicioznom klimatskom politikom u središtu interesa pružiti potrošačima u Uniji – kućanstvima i poduzećima – sigurnu, održivu, konkurentnu i povoljnu energiju. Za postizanje tog cilja potrebna je temeljita preobrazba energetske sustava u Europi. Taj se cilj može ostvariti samo koordiniranim djelovanjem koje se sastoji od kombinacije zakonodavnih i nezakonodavnih akata na razini Unije i nacionalnoj razini.
- (4) Prijedlog Komisije razvijen je istodobno s nizom inicijativa u sektorskoj energetskej politici, posebno u pogledu energije iz obnovljivih izvora, energetske učinkovitosti i

¹¹ SL C , , str...

¹² SL C , , str...

modela tržišta te se donosi zajedno s njima. Te inicijative dio su paketa obuhvaćenog općom temom energetske učinkovitosti, globalnog vodstva Unije u području energije iz obnovljivih izvora i pravičnog odnosa prema potrošačima energije.

- (5) Europsko Vijeće suglasilo se 24. listopada 2014. o Okviru za klimatsku i energetske politiku Unije do 2030. utemeljenom na četiri glavna cilja: smanjenju emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu za najmanje 40 %, poboljšanju energetske učinkovitosti od najmanje 27 % s ciljem od 30 %, najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora u potrošnji Unije i najmanje 15 % udjela elektroenergetske povezanosti. Vijeće je istaknulo da je cilj za energiju iz obnovljivih izvora obvezujući na razini Unije i da će se ostvariti doprinosima država članica utemeljenima na potrebi za kolektivnim ostvarivanjem cilja Unije.
- (6) Obvezujući cilj smanjenja nacionalnih emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu za najmanje 40 % do 2030. u odnosu na 1990. službeno je odobren kao planirani nacionalni doprinos Unije i njezinih država članica Pariškom sporazumu na sastanku Vijeća za okoliš od 6. ožujka 2015. Unija je ratificirala Pariški sporazum 5. listopada 2016.¹³ i on je stupio na snagu 4. studenoga 2016. Njime se zamjenjuje pristup u okviru Kyotskog protokola iz 1997. koji se neće nastavljati nakon 2020. Stoga bi u svjetlu toga trebalo ažurirati sustav Unije za praćenje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova i izvješćivanje o tome.
- (7) Europsko vijeće također je zaključilo 24. listopada 2014.¹⁴ da treba razviti pouzdan i transparentan sustav upravljanja, bez nepotrebnog administrativnog opterećenja, kojim će se pomoći osigurati da Unija ispuni ciljeve svoje energetske politike te istodobno državama članicama osigurati nužna fleksibilnost i potpuno poštovati njihova sloboda odlučivanja o kombinaciji izvora energije. Istaknulo je da će se taj sustav upravljanja oslanjati na postojeće temelje kao što su nacionalni klimatski programi, nacionalni planovi za energiju iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitost te na potrebu za usklađivanjem i objedinjavanjem odvojenih grana planiranja i izvješćivanja. Također se suglasilo da će osnažiti ulogu i prava potrošača, transparentnost i predvidivost za ulagače, među ostalim sustavnim praćenjem ključnih pokazatelja povoljnog, pouzdanog, konkurentnog, sigurnog i održivog energetske sustava, te olakšati usklađivanje nacionalnih energetske politike i poticati regionalnu suradnju država članica.
- (8) U Strategiji Komisije za energetske uniju od 25. veljače 2015. istaknuto je da je potrebno integrirano upravljanje kako bi se osiguralo da se svim aktivnostima povezanim s energijom na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini pridonosi ciljevima energetske unije, čime će se proširiti područje primjene upravljanja, izvan Okvira za klimatsku i energetske politiku do 2030., na svih pet ključnih dimenzija energetske unije.
- (9) U svojoj Komunikaciji o stanju energetske unije od 18. studenoga 2015.¹⁵ Komisija je dalje navela da su cjeloviti nacionalni energetske i klimatske planovi, koji obuhvaćaju svih pet ključnih dimenzija energetske unije, nužni alati za strateško planiranje energetske i klimatske politike. U Smjernicama Komisije za države članice o

¹³ Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 1.).

¹⁴ Zaključci Europskog vijeća od 23. i 24. listopada 2014. (EUCO 169/14).

¹⁵ Komunikacija o stanju energetske unije iz 2015. od 18.11.2015., COM(2015)572 final.

integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima u okviru Komunikacije o stanju energetske unije predviđena je osnova za države članice da počnu razvijati nacionalne planove za razdoblje od 2021. do 2030. i utvrđeni su glavni stupovi procesa upravljanja. U Komunikaciji o stanju energetske unije navedeno je i da bi se upravljanje trebalo temeljiti na zakonodavstvu.

- (10) U Zaključcima Vijeća od 26. studenoga 2015.¹⁶ prepoznato je da će upravljanje biti ključan alat za učinkovitu i djelotvornu izgradnju energetske unije i za ostvarivanje njezinih ciljeva. U njima je istaknuto da bi se sustav upravljanja trebao temeljiti na načelima integracije strateškog planiranja i izvješćivanja o provedbi klimatske i energetske politike i na koordinaciji između dionika odgovornih za energetske i klimatsku politiku na razini Unije, regionalnoj i nacionalnoj razini. Također se ističe da bi se upravljanjem trebalo osigurati postizanje dogovorenih ciljeva energetske i klimatske politike za 2030. i da će se sustavom upravljanja pratiti zajednički napredak Unije ka ostvarivanju ciljeva politike u pet dimenzija energetske unije.
- (11) U Rezoluciji Europskog parlamenta od 15. prosinca 2015. o inicijativi „Ususret europskoj energetskej uniji”¹⁷ zahtijeva se da okvir za upravljanje energetskom unijom bude ambiciozan, pouzdan, transparentan, demokratski te da u potpunosti uključuje Europski parlament i da se njime osigura ostvarivanje ciljeva klimatske i energetske politike za 2030.
- (12) Stoga bi glavni cilj upravljanja energetskom unijom trebao biti omogućiti ostvarivanje ciljeva energetske unije, a posebno ciljeva Okvira za klimatsku i energetske politiku do 2030. Ova je Uredba stoga povezana sa sektorskim zakonodavstvom kojim se provode ciljevi energetske i klimatske politike do 2030. Iako je državama članicama potrebna fleksibilnost kako bi mogle odabrati politike koje najbolje odgovaraju njihovoj nacionalnoj kombinaciji izvora energije i preferencijama, ta bi fleksibilnost trebala biti usklađena s daljnjom integracijom tržišta, pojačanim tržišnim natjecanjem, ostvarivanjem ciljeva klimatske i energetske politike i postupnim prelaskom na niskougljično gospodarstvo.
- (13) Za prelazak na niskougljično gospodarstvo potrebne su promjene u ulagačkom ponašanju i inicijative u cijelom spektru politika. Da bi se moglo ostvariti smanjenje emisija stakleničkih plinova potrebno je poticati učinkovitost i inovacije u europskom gospodarstvu, što bi trebalo dovesti i do poboljšanja kvalitete zraka.
- (14) Kako staklenički plinovi i tvari koje onečišćuju zrak većinom potječu iz zajedničkih izvora, politikom usmjerenom na smanjenje emisija stakleničkih plinova moglo bi se pridonijeti i poboljšanju kvalitete zraka i time bi se mogli poravnati neki ili svi kratkoročni troškovi smanjenja emisija stakleničkih plinova. Kako podaci dostavljeni u skladu s Direktivom 2001/81/EZ¹⁸ predstavljaju važne ulazne vrijednosti za sastavljanje inventara stakleničkih plinova i nacionalnih planova, trebalo bi prepoznati važnost prikupljanja i dostavljanja usklađenih podataka između Direktive 2001/81/EZ i inventara emisija stakleničkih plinova.

¹⁶ Zaključci Vijeća od 26. studenoga 2015. (14632/15).

¹⁷ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. prosinca 2015. o inicijativi „Ususret europskoj energetskej uniji”(2015/2113(INI)).

¹⁸ Direktiva 2001/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o nacionalnim gornjim granicama emisije za određene onečišćujuće tvari (SL L, 309, 27.11.2001., str. 22.).

- (15) Iskustvo stečeno provedbom Uredbe (EU) br. 525/2013¹⁹ pokazalo je da bi trebalo ostvariti sinergije i dosljednost s izvješćivanjem u okviru drugih pravnih instrumenata, posebno s Direktivom 2003/87/EZ²⁰, Uredbom (EZ) br. 166/2006²¹, Uredbom (EZ) br. 517/2014²² i Uredbom (EZ) br. 1099/2008²³. Kako bi se osigurala kvaliteta izvješćivanja o emisijama nužno je upotrebljavati dosljedne podatke za izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova.
- (16) U skladu sa snažnom predanošću Komisije boljoj izradi zakonodavstva, upravljanjem energetske unijom trebalo bi se postići znatno smanjenje administrativnog opterećenja država članica, Komisije i ostalih institucija Unije i pridonijeti osiguravanju dosljednosti i primjerenosti politika i mjera na razini Unije i nacionalnoj razini u pogledu preobrazbe energetskog sustava ka niskougljičnom gospodarstvu.
- (17) Postizanje ciljeva energetske unije trebalo bi osigurati kombinacijom inicijativa Unije i dosljednih nacionalnih politika utvrđenih u integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima. U sektorskom zakonodavstvu unije u području energetske i klimatske politike utvrđeni su zahtjevi za planiranje koji su bili korisni alati za poticanje promjena na nacionalnoj razini. Njihovim uvođenjem u različitim trenucima nastala su preklapanja i nedovoljne sinergije i interakcije među područjima politika. Trenutačno odvojeno planiranje, izvješćivanje i praćenje u području energetske i klimatske politike trebalo bi se stoga što više moguće uskladiti i integrirati.
- (18) Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima trebala bi biti obuhvaćena desetogodišnja razdoblja i trebao bi se osigurati pregled trenutačnog energetskog sustava i stanja u području politike. U njima bi trebali biti utvrđeni nacionalni ciljevi za svaku od pet ključnih dimenzija energetske unije i odgovarajuće politike i mjere za ostvarivanje tih ciljeva te bi trebalo uspostaviti analitičku osnovu. U nacionalnim planovima kojima je obuhvaćeno prvo razdoblje od 2021. do 2030. posebnu pozornost trebalo bi posvetiti ciljevima za 2030. koji uključuju smanjenje emisija stakleničkih plinova, energiju iz obnovljivih izvora, energetske učinkovitosti i elektroenergetsku međusobnu povezanost. Države članice trebale bi nastojati osigurati da su nacionalni planovi u skladu s ciljevima održivog razvoja i da im pridonose.
- (19) Trebalo bi uspostaviti obvezni predložak za nacionalne planove kako bi se osiguralo da su svi nacionalni planovi dovoljno sveobuhvatni i kako bi se olakšala usporedba i objedinjavanje nacionalnih planova te istodobno državama članicama osigurala dovoljna fleksibilnost za utvrđivanje pojedinosti nacionalnih planova utemeljenih na nacionalnim željama i posebnostima.
- (20) Provedba politika i mjera u područjima energetske i klimatske politike utječe na okoliš. Države članice trebale bi stoga osigurati da se javnosti dovoljno rano i

¹⁹ Uredba br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama na nacionalnoj razini i razini Unije te stavljanju izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ (SL L 165, 18.6.2013., str. 13.).

²⁰ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

²¹ Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o uspostavi Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).

²² Uredba (EU) br. 517/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o fluoriranim stakleničkim plinovima (SL L 150, 20.5.2014., str. 195.).

²³ Uredba (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici (SL L 304, 14.11.2008., str. 1.).

učinkovito pruže prilike za sudjelovanje u pripremi nacionalnih planova u području energetske i klimatske politike i davanje mišljenja o njima u skladu s, prema potrebi, odredbama Direktive 2001/42/EZ²⁴ i Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu („UNECE”) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša od 25. lipnja 1998. („Aarhuška konvencija”). Države članice trebale bi također osigurati sudjelovanje socijalnih partnera u izradi integriranih nacionalnih planova u području energetske i klimatske politike.

- (21) Regionalna suradnja ključ je za osiguravanje učinkovitog ostvarivanja ciljeva energetske unije. Države članice trebale bi dobiti priliku dati svoje primjedbe na planove drugih država članica prije nego što budu dovršeni kako bi se izbjegle nedosljednosti i mogući negativni učinci na druge države članice i osiguralo zajedničko ostvarivanje zajedničkih ciljeva. Regionalna suradnja u razradi i dovršavanju nacionalnih planova te u naknadnoj provedbi nacionalnih planova trebala bi biti od ključne važnosti za poboljšanje djelotvornosti i učinkovitosti mjera i poticanje integracije tržišta i energetske sigurnosti.
- (22) Nacionalni planovi trebali bi biti stabilni kako bi se osigurala transparentnost i predvidljivost nacionalnih politika i mjera u cilju osiguravanja sigurnosti ulagača. Međutim, trebalo bi predvidjeti ažuriranje nacionalnih planova jednom tijekom obuhvaćenog desetogodišnjeg razdoblja kako bi se državama članicama dala prilika da se prilagode okolnostima koje se znatno mijenjaju. Države članice trebale bi 2024. moći ažurirati svoje planove za razdoblje od 2021. do 2030. Ciljeve i doprinose trebalo bi mijenjati samo kako bi održavali veću opću ambicioznost, poglavito u pogledu ciljeva energetske i klimatske politike za 2030. U okviru postupka ažuriranja, države članice trebale bi uložiti napore u ublažavanje negativnih učinaka na okoliš koji su postali očitii kao dio integriranog izvješćivanja.
- (23) Stabilne dugoročne strategije smanjenja emisija od ključne su važnosti za ostvarenje ključnog doprinosa gospodarskoj preobrazbi, poslovima, rastu te za postizanje općih ciljeva održivog razvoja i pravičan i troškovno učinkovit napredak ka dugoročnom cilju utvrđenom u Pariškom sporazumu. Nadalje, pozivaju se strane Pariškog sporazuma da do 2020. dostave svoje dugoročne strategije smanjenja emisija stakleničkih plinova do sredine stoljeća.
- (24) Kao i u pogledu planiranja, u sektorskom zakonodavstvu Unije u području energetske i klimatske politike utvrđeni su zahtjevi za izvješćivanje od kojih su mnogi bili korisni alati za poticanje promjena na nacionalnoj razini, ali ti su zahtjevi uvedeni u različitim trenucima u vremenu i time su uzrokovana preklapanja i nedovoljne sinergije i interakcije među područjima politika kao što su smanjenje emisija stakleničkih plinova, energija iz obnovljivih izvora, energetska učinkovitost i integracija tržišta. Kako bi se mogla uspostaviti odgovarajuća ravnoteža između potrebe za odgovarajućim praćenjem provedbe nacionalnih planova i potrebe za smanjenjem administrativnog opterećenja, države članice trebale bi uspostaviti dvogodišnja izvješća o napretku provedbe planova i o ostalim promjenama u energetsom sustavu. Međutim, još uvijek bi bila potrebna neka godišnja izvješća, posebno u pogledu zahtjeva za izvješćivanje u području klimatske politike koji proizlaze iz Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) i uredaba Unije.

²⁴

Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

- (25) Integrirana izvješća država članica o napretku trebala bi sadržavati elemente utvrđene u predlošku za nacionalne planove. Predložak za integrirana izvješća o napretku trebalo bi razraditi u naknadnim provedbenim aktima s obzirom na njihovu tehničku prirodu i činjenicu da prva izvješća o napretku treba dostaviti 2021. Izvješća o napretku trebalo bi dostavljati kako bi se osigurala transparentnost prema Uniji, drugim državama članicama i sudionicima na tržištu, uključujući potrošače. Ona bi trebala obuhvaćati svih pet dimenzija energetske unije i, u prvom razdoblju, posebno biti usmjerena na područja obuhvaćena ciljevima Okvira za klimatsku i energetska politiku do 2030.
- (26) U skladu s UNFCCC-om, Unija i njezine države članice moraju razvijati, redovito ažurirati, objavljivati i dostavljati Konferenciji stranaka, nacionalne inventare antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima uporabom usporedivih metodologija koje je dogovorila Konferencija stranaka. Inventari emisija stakleničkih plinova od ključne su važnosti za praćenje napretka u provedbi dimenzije dekarbonizacije i za procjenu usklađenosti sa zakonodavstvom u području klimatske politike, posebno s Uredbom [OP: akt br. XXX o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. za otpornu energetska uniju i ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama]²⁵ i Uredbom [OP: akt br. XXX o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama](„Uredba [] [LULUCF]”)²⁶.
- (27) Odlukom 1/CP.16 Konferencije stranaka UNFCCC-a zahtijeva se uspostava nacionalnih mehanizama za procjenu antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima. Ovom Uredbom trebala bi se omogućiti uspostava tih nacionalnih mehanizama.
- (28) Iskustvo s provedbom Uredbe (EU) br. 525/2013 pokazalo je važnost transparentnosti, točnosti, dosljednosti, potpunosti i usporedivosti informacija. Na temelju tog iskustva, ovom Uredbom trebalo bi se osigurati da države članice izvješćuju o svojim politikama i mjerama te o projekcijama kao ključnim sastavnicama izvješća o napretku. Informacije u tim izvješćima trebale bi biti od ključne važnosti za dokazivanje pravodobne provedbe obveza iz Uredbe [] [ESR]. Radom i stalnim unaprjeđivanjem sustava na razini Unije i država članica u kombinaciji s boljim smjernicama o izvješćivanju moglo bi se znatno pridonijeti tekućem jačanju informacija nužnih za praćenje napretka u dimenziji dekarbonizacije.
- (29) Ovom Uredbom trebalo bi se osigurati izvješćivanje država članica o prilagodbi klimatskim promjenama i pružanje financijske i tehnološke potpore te potpore za jačanje kapaciteta u zemljama u razvoju, čime će se olakšati provedba obveza Unije iz UNFCCC-a i Pariškog sporazuma. Nadalje, važno je informiranje i o nacionalnim aktivnostima prilagodbe i potpori u kontekstu integriranih nacionalnih planova za energetska i klimatska politiku, posebno u pogledu prilagodbe negativnim učincima

²⁵ SL L [...], [...], str. [...].

²⁶ SL L [...], [...], str. [...].

klimatskih promjena povezanima sa sigurnošću opskrbe energijom u Uniji, kao što su dostupnost vode za hlađenje elektrana i dostupnost biomase za energiju te informiranje o potpori važnoj za vanjsku dimenziju energetske unije.

- (30) Kako bi se ograničilo administrativno opterećenje država članica i Komisije, Komisija bi trebala uspostaviti internetsku platformu za izvješćivanje u cilju olakšavanja komunikacija i promicanja suradnje. Time bi se trebalo osigurati pravodobno podnošenje izvješća i unaprijediti transparentnost izvješćivanja na nacionalnoj razini. Platformom o e-izvješćivanju trebali bi se dopuniti postojeći postupci izvješćivanja, baze podataka i e-alati, kao što su alati Europske agencije za okoliš (EEA), Eurostata (ESTAT), Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) i iskustvo stečeno provedbom Unijnog programa sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) te bi se trebali na njima temeljiti i od njih imati koristi.
- (31) Kada je riječ o podacima koji se dostavljaju Komisiji u okviru nacionalnog planiranja i izvješćivanja, informacijama iz država članica ne bi se trebali udvostručivati podaci i statistički podaci koje je već objavio Eurostat u kontekstu Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici²⁷ u istom obliku kao i u okviru obveza planiranja i izvješćivanja iz ove Uredbe i koji su još dostupni od Eurostata s istim vrijednostima. Dostavljeni podaci i projekcije u nacionalnim energetske i klimatskim planovima trebali bi se temeljiti na podacima Eurostata, ako su dostupni i primjereni u pogledu rokova, i biti usklađeni s tim podacima i s metodologijom koja se upotrebljava za izvješćivanje o europskoj statistici u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009.
- (32) Za Komisiju će biti od ključne važnosti ocijeniti nacрте nacionalnih planova i provedbu prijavljenih nacionalnih planova s pomoću izvješća o napretku u cilju zajedničkog ostvarivanja ciljeva Strategije energetske unije, za prvo razdoblje posebno u pogledu energetske i klimatske ciljeva na razini Unije za 2030. i nacionalnih doprinosa tim ciljevima. Takvo bi ocjenjivanje trebalo provoditi svake dvije godine te, prema potrebi, svake godine, i trebalo bi se objediniti u okviru izvješća Komisije o stanju energetske unije.
- (33) Zrakoplovstvo utječe na globalnu klimu zbog ispuštanja CO₂ i ostalih emisija, uključujući emisije dušikovih oksida, te zbog mehanizama, kao što su jačanje cirus oblaka. U svjetlu brzog razvoja znanstvenog razumijevanja tih učinaka, u Uredbi (EU) br. 525/2013 već je predviđena ažurirana ocjena utjecaja iz zrakoplovstva koji nisu CO₂ na globalnu klimu. Modele koji se upotrebljavaju u tom pogledu trebalo bi prilagoditi znanstvenom napretku. Na temelju procjena takvih učinaka, Komisija bi trebala razmotriti relevantne mogućnosti politike kojima će se oni uzeti u obzir.
- (34) Kako bi se osigurala dosljednost između nacionalnih politika i politika Unije te ciljeva energetske unije, mora postojati trajni dijalog između Komisije i država članica. Komisija bi prema potrebi trebala državama članicama davati preporuke, među ostalim o stupnju ambicioznosti nacionalnih planova, o naknadnoj provedbi politika i mjera iz prijavljenih nacionalnih planova te o drugim nacionalnim politikama i mjerama koje su važne za provedbu energetske unije. Države članice trebale bi u najvećoj mogućoj

²⁷ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

mjeri uzeti u obzir te preporuke i objasniti u daljnjim izvješćima o napretku kako su se one provodile.

- (35) Ako je ambicioznost integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova ili njihovih ažuriranja nedovoljna za zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije i, za prvo razdoblje, posebno ciljeva energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti za 2030., Komisija bi trebala poduzeti mjere na razini Unije kako bi osigurala zajedničko ostvarenje tih ciljeva (čime će ukloniti „razlike u ambicioznosti”). Ako Unija nije ostvarila dovoljan napredak za postizanje tih ciljeva, Komisija može, osim izdavanja preporuka, poduzeti mjere na razini Unije ili zatražiti dodatne mjere od država članica kako bi osigurala njihovo ostvarenje (čime će ukloniti „razlike u ostvarenju ciljeva”). Takvim mjerama trebali bi se uzeti u obzir rani ambiciozni doprinosi država članica ciljevima energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti za 2030. dok zajednički ulažu napore u zajedničko ostvarenje ciljeva. U području obnovljivih izvora energije, takve mjere uključuju i financijske doprinose država članica platformi za financiranje kojom upravlja Komisija, a koja bi se upotrebljavala za financiranje projekata energije iz obnovljivih izvora u cijeloj Uniji. Preporukama i mjerama u području energije iz obnovljivih izvora trebali bi se uzeti u obzir rani ambiciozni doprinosi država članica zajedničkom postizanju cilja Unije za 2030. Nacionalni ciljevi energije iz obnovljivih izvora država članica za 2020. trebali bi od 2021. na dalje služiti kao osnovni udjeli obnovljive energije. U području energetske učinkovitosti dodatne mjere mogu posebno biti usmjerene na poboljšanje energetske učinkovitosti proizvoda, zgrada i prijevoza.
- (36) Unija i države članice trebale bi nastojati dostavljati najažurnije informacije o svojim emisijama stakleničkih plinova i uklanjanjima. Ovom Uredbom trebala bi se omogućiti izrada takvih procjena u najkraćem mogućem roku uporabom statističkih i ostalih podataka, kao što su, na primjer, svemirski podaci dobiveni iz programa Globalnog nadzora za okoliš i sigurnost i ostalih satelitskih sustava.
- (37) U okviru Uredbe [] [ESR] nastaviti će se pristup godišnjeg ciklusa obveza iz Odluke br. 406/2009/EZ²⁸. Za to je potrebna sveobuhvatna revizija inventara stakleničkih plinova država članica kako bi se omogućila procjena usklađenosti i, prema potrebi, primjena korektivnih mjera. Postupak revizije inventara stakleničkih plinova koje su dostavile države članice na razini Unije nužan je kako bi se osiguralo vjerodostojno, dosljedno, transparentno i pravodobno ocjenjivanje usklađenosti s Uredbom [] [ESR].
- (38) Države članice i Komisija trebale bi osigurati blisku suradnju u pogledu svih pitanja povezanih s provedbom energetske unije i ove Uredbe, u čemu će sudjelovati i Europski parlament. Komisija bi, prema potrebi, trebala pomoći državama članicama u provedbi ove Uredbe, posebno u pogledu uspostave nacionalnih planova i povezanog jačanja kapaciteta.
- (39) Države članice trebale bi osigurati da se integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima uzimaju u obzir najnovije preporuke po državama donesene u kontekstu Europskog semestra.

²⁸

Odluka br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o naporima koje poduzimaju države članice radi smanjenja emisija stakleničkih plinova s ciljem ostvarenja ciljeva Zajednice vezanih za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2020. godine (SL L 140, 5.6.2009., str. 136).

- (40) Europska agencija za okoliš trebala bi Komisiji pomagati, prema potrebi i u skladu sa svojim godišnjim programom rada, u obavljanju aktivnosti ocjenjivanja, praćenja i izvješćivanja.
- (41) Ovlašt donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) trebalo bi prenijeti na Komisiju u cilju izmjene općeg okvira za integrirane nacionalne energetske i klimatske planove (predložak), uspostave platforme za financiranje kojoj države članice mogu pridonijeti u slučaju da nije zajednički ostvaren napredak Unije prema cilju energije iz obnovljivih izvora za 2030., uzimanja u obzir promjena u pogledu potencijala globalnog zagrijavanja stakleničkih plinova i međunarodno dogovorenih smjernica za inventare, utvrđivanja bitnih zahtjeva za sustav inventara Unije i uspostave registara u skladu s člankom 33. Posebno je važno da Komisija tijekom priprema obavi odgovarajuća savjetovanja, među ostalim na stručnoj razini, te da se ta savjetovanja obavljaju u skladu s načelima propisanim u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u izradi delegiranih akata, Europski parlament i Komisija trebali bi zaprimiti dokumente istodobno kada i stručnjaci država članica i njihovi stručnjaci trebali bi sustavno imati pristup sastancima skupina stručnjaka Komisije koje se bave izradom delegiranih akata. Trebalo bi također uzeti u obzir, prema potrebi, odluke donesene u skladu sa UNFCCC-om i Pariškim sporazumom.
- (42) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu članka 15. stavka 3., članka 17. stavka 4., članka 23. stavka 6., članka 31. stavaka 3. i 4. i članka 32. stavka 3. ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi prenijeti na Komisiju. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela koja se odnose na mehanizme kojima države članice kontroliraju izvršavanje provedbenih ovlasti Komisije.
- (43) Komisiji bi u obavljanju njezinih zadaća u skladu s ovom Uredbom i izradi provedbenih akata trebao pomagao Odbor za energetske uniju. On bi trebao zamijeniti Odbor za klimatske promjene i, prema potrebi, ostale odbore i preuzeti njihove zadaće.
- (44) Komisija bi 2026. trebala preispitati provedbu ove Uredbe i prema potrebi donijeti prijedloge o izmjenama kako bi se osigurala njezina odgovarajuća provedba i ostvarivanje njezinih ciljeva. Tijekom revizije trebalo bi uzeti u obzir promijenjene okolnosti i informirati se o globalnim rezultatima provedbe Pariškog sporazuma.
- (45) Ovom Uredbom objedinjuju se, izmjenjuju, zamjenjuju i stavljaju izvan snage određene obveze u pogledu planiranja, izvješćivanja i praćenja koje su trenutačno sadržane u sektorskom zakonodavstvu Unije u području energetske i klimatske politike kako bi se osigurao usklađeni i integrirani pristup glavnim granama planiranja, izvješćivanja i praćenja. Stoga bi u skladu s time trebalo izmijeniti direktive 94/22/EZ²⁹, 98/70/EZ³⁰, 2009/31/EZ³¹, uredbe (EZ) br. 663/2009³², (EZ) br.

²⁹ Direktiva 94/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994 o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika (SL L 164, 30.6.1994., str.3).

³⁰ Direktiva 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive Vijeća 93/12/EEZ (SL L 350, 28.12.1998., str. 58.).

³¹ Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.).

715/2009³³, Direktivu 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁴, Direktivu Vijeća 2009/119/EZ³⁵, direktive 2010/31/EU³⁶, 2012/27/EU³⁷, 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁸ i Direktivu Vijeća (EU) 2015/652³⁹.

- (46) Ova Uredba u cijelosti uključuje odredbe Uredbe (EU) br. 525/2013. Stoga bi Uredbu (EU) br. 525/2013 trebalo staviti izvan snage od 1. siječnja 2021. Međutim, kako bi se osigurala provedba Odluke br. 406/2009/EZ u skladu s Uredbom (EU) br. 525/2013 te pokrivenost zakonodavstvom određenih aspekata povezanih s provedbom Kyotskog protokola, određene odredbe moraju ostati primjenjive nakon toga datuma.
- (47) Budući da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka predloženog djelovanja mogu na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

³² Uredba (EZ) br. 663/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavljanju programa za potporu gospodarskom oporavku dodjelom financijske pomoći Zajednice projektima u području energetike (SL L 200, 31.7.2009., str. 31.).

³³ Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, 14.8.2009., str. 36.).

³⁴ Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 94.).

³⁵ Direktiva Vijeća 2009/119/EZ od 14. rujna 2009. o obvezi država članica da održavaju minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata (SL L 265, 9.10.2009., str. 9.).

³⁶ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

³⁷ Direktiva od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (OJ L 315, 14.11.2012., str. 1.).

³⁸ Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 178, 28.6.2013., str. 66.).

³⁹ Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 od 20. travnja 2015. o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi s izvješćivanjem u skladu s Direktivom 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva (SL L 107., 25.4.2015., str.26.).

POGLAVLJE 1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene i opseg

1. Ovom Uredbom uspostavlja se mehanizam upravljanja za
 - (a) provedbu strategija i mjera čiji je cilj ostvarivanje ciljeva energetske unije i za prvo desetogodišnje razdoblje od 2021. do 2030., posebno energetske i klimatske ciljeve EU-a za 2030.;
 - (b) osiguravanje pravodobnosti, transparentnosti, točnosti, dosljednosti, usporedivosti i potpunosti izvješćivanja Unije i njezinih država članica tajništvu UNFCCC-a i Pariškog sporazuma.

Mehanizam upravljanja temeljit će se na integriranim nacionalnim energetske i klimatske planovima kojima je obuhvaćeno desetogodišnje razdoblje od 2021. do 2030. koje odgovara integriranim nacionalnim izvješćima država članica o napretku u području energetske i klimatske politike i integriranim mehanizmima praćenja Europske komisije. U njemu će se definirati strukturirani, iterativni postupak između Komisije i država članica u pogledu izrade nacionalnih planova i njihove provedbe, uključujući u pogledu regionalne suradnje i odgovarajućih djelovanja Komisije.

2. Ova Uredba primjenjuje se na sljedećih pet dimenzija energetske unije:

- (1) energetske sigurnost;
- (2) energetske tržište;
- (3) energetske učinkovitost;
- (4) dekarbonizaciju i
- (5) istraživanje, inovacije i konkurentnost.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije iz [preinake Direktive 2009/28/EZ predložene u COM(2016) 767], Direktive 2010/31/EU i Direktive 2012/27/EU.

Primjenjuju se i sljedeće definicije:

- (1) „postojeće politike i mjere” znači provedene i donesene politike i mjere;
- (2) „provedene politike i mjere” znači politike i mjere na koje se na datum podnošenja nacionalnog plana odnosi jedna ili više okolnosti u nastavku: nacionalno zakonodavstvo je na snazi, uspostavljeni su dobrovoljni sporazumi, raspodijeljena su financijska sredstva, mobilizirani su ljudski resursi;
- (3) „donesene politike i mjere” znači politike i mjere za koje je do datuma podnošenja nacionalnog plana ili izvješća o napretku donesena službena odluka vlade i za koje postoji jasna predanost u pogledu nastavka provedbe;
- (4) „planirane politike i mjere” znači mogućnosti o kojima se raspravlja i za koje postoji realna šansa da će biti donesene i provedene nakon datuma podnošenja nacionalnog plana ili izvješća o napretku;

- (5) „projekcije” znači predviđanja antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima ili razvoja energetskeg sustava, uključujući barem količinske procjene niza za četiri buduće godine koje završavaju s 0 ili 5 neposredno nakon izvještajne godine;
- (6) „projekcije bez mjera” znači projekcije antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima koje isključuju učinke svih politika i mjera koje su planirane, donesene ili provedene nakon godine koja je odabrana kao početna točka za relevantnu projekciju;
- (7) „projekcije s mjerama” znači projekcije antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima kojima su obuhvaćeni učinci, u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova ili razvoja energetskeg sustava, politika i mjera koje su donesene i provedene;
- (8) „projekcije s dodatnim mjerama” znači projekcije antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima ili razvoja energetskeg sustava kojima su obuhvaćeni učinci, u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova, politika i mjera koje su donesene i provedene u cilju ublažavanja klimatskih promjena ili ostvarivanja energetskeg ciljeva te politika i mjera planiranih u tu svrhu;
- (9) „klimatski i energetskeg ciljevi Unije za 2030.” znači obvezujući cilj Unije od najmanje 40 % domaćeg smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu do 2030. u odnosu na 1990., obvezujući cilj Unije od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji u Uniji do 2030., cilj na razini EU-a od najmanje 27 % poboljšanja energetske učinkovitosti 2030., koji će se preispitati do 2020. uzimajući u obzir razinu EU-a od 30 % i cilj od 15 % za elektroenergetsku međusobnu povezanost do 2030. ili naknadne ciljeve u tom pogledu koje su dogovorili Europsko vijeće ili Vijeće i Parlament za 2030.
- (10) „nacionalni sustav inventara” znači sustav institucionalnih, pravnih i postupovnih mehanizama uspostavljenih u državi članici za procjenu antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima i za izvješćivanje i arhiviranje informacija iz inventara;
- (11) „pokazatelj” znači kvalitativni ili kvantitativni čimbenik ili varijabla koji pridonose boljem razumijevanju napretka u provedbi;
- (12) „politike i mjere” znači svi instrumenti kojima se pridonosi ostvarenju ciljeva integriranih nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova i / ili provedbi obveza u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkama (a) i (b) UNFCCC-a, što može uključivati one čiji glavni cilj nije ograničavanje i smanjenje emisija stakleničkih plinova ili promjene u energetskeg sustavu;
- (13) „sustav za politike i mjere i projekcije” znači sustav institucionalnih, pravnih i postupovnih mehanizama uspostavljenih za politike izvješćivanja i mjerenja i projekcije povezane s antropogenim emisijama iz izvora i uklanjanjem stakleničkih plinova ponorima i s energetskeg sustavom, među ostalim kako je propisano člankom 32. ove Uredbe;
- (14) „tehničke ispravke” znači prilagodbe nacionalnih procjena inventara stakleničkih plinova izrađene u kontekstu revizije provedene u skladu s člankom 31. kada su dostavljeni podaci o inventaru nepotpuni ili su izrađeni na način koji nije u skladu s relevantnim međunarodnim pravilima ili pravilima Unije ili smjernicama i čija je svrha zamijeniti izvorno dostavljene procjene;

- (15) „osiguranje kvalitete” znači planirani sustav postupaka revizije kojim se osigurava ostvarenje ciljeva kvalitete podataka i dostavljanje najboljih mogućih procjena i informacija za podupiranje učinkovitosti programa kontrole kvalitete i za pomoć državama članicama;
- (16) „kontrola kvalitete” znači sustav redovnih tehničkih aktivnosti za mjerenje i kontrolu informacija i procjene izrađene u svrhe osiguravanja cjelovitosti, točnosti i potpunosti podataka, utvrđivanje i uklanjanje grešaka i propusta, evidentiranje i arhiviranje podataka i ostalog korištenog materijala i bilježenje svih aktivnosti osiguranja kvalitete;
- (17) „ključni pokazatelji” znači pokazatelji ostvarenog napretka u pogledu pet dimenzija energetske unije koje je predložila Komisija;
- (18) „SET-Plan” znači strateški plan za energetske tehnologije utvrđen u Komunikaciji Komisije (2015.) 6317.

POGLAVLJE 2.

INTEGRIRANI NACIONALNI ENERGETSKI I KLIMATSKI PLANOVI

Članak 3.

Integrirani nacionalni energetske i klimatski planovi

1. Do 1. siječnja 2019. i svakih deset godina nakon toga, svaka država članica dostavlja Komisiji integrirani nacionalni energetske i klimatski plan. Planovi sadržavaju elemente utvrđene u stavku 2. i Prilogu I. Prvim planom obuhvaćeno je razdoblje od 2021. do 2030. Sljedeći planovi obuhvaćat će desetogodišnja razdoblja neposredno nakon kraja razdoblja obuhvaćenog prethodnim planom.
2. Integrirani nacionalni energetske i klimatski planovi sastoje se od sljedećih glavnih odjeljaka:
 - (a) pregleda postupka uspostave integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana koji se sastoji od sažetka, opisa savjetovanja i sudjelovanja dionika i njihovih rezultata i regionalne suradnje s ostalim državama članicama u pripremi plana;
 - (b) opisa nacionalnih ciljeva i doprinosa za svaku od pet dimenzija energetske unije;
 - (c) opisa predviđenih politika i mjera za ostvarivanje odgovarajućih ciljeva i doprinosa iz točke (b);
 - (d) opisa trenutačnog stanja pet dimenzija energetske unije, među ostalim u pogledu energetskeg sustava i emisija i uklanjanja stakleničkih plinova te projekcija u pogledu ciljeva iz točke (b) s već postojećim (provedenim i donesenim) politikama i mjerama;
 - (e) procjene učinka planiranih politika i mjera za ostvarenje ciljeva iz točke (b);
 - (f) priloga, sastavljenog u skladu sa zahtjevima i strukturom propisanim u Prilogu II. ovoj Uredbi, u kojem su navedene metodologije i mjere politike država članica za ostvarenje zahtjeva ušteda energije u skladu s člankom 7. točkama (a) i (b) i Prilogom IV. Direktivi o energetskej učinkovitosti [kako je izmijenjena prijedlogom COM(2016)761].
3. Pri izradi nacionalnih planova iz stavka 1. države članice uzimaju u obzir međusobnu povezanost pet dimenzija energetske unije i, prema potrebi, upotrebljavaju dosljedne podatke i pretpostavke u svih pet dimenzija.
4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 36. ove Uredbe za izmjenu Priloga I. kako bi ga prilagodila izmjenama Okvira za klimatsku i energetske politiku, promjenama na energetskej tržištu i novim zahtjevima iz UNFCCC-a i Pariškog sporazuma.

Članak 4.

Nacionalni ciljevi i doprinosi za svaku od pet dimenzija energetske unije

Države članice utvrđuju u svojim integriranim nacionalnim energetskeim i klimatskeim planovima sljedeće glavne ciljeve i doprinose koji su navedeni u odjeljku A.2. Priloga I.:

- (a) u pogledu dimenzije „dekarbonizacije”:

- (1) u pogledu emisija stakleničkih plinova i njihova uklanjanja i kako bi pridonijele ostvarenju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u na razini cijelog gospodarstva:
 - i. obvezujući nacionalni cilj države članice za emisije stakleničkih plinova i godišnja obvezujuća nacionalna ograničenja u skladu s Uredbom [] [ESR].
 - ii. obveze država članica u skladu s Uredbom [] [LULUCF];
 - iii. prema potrebi, drugi nacionalni ciljevi koji su u skladu s postojećim dugoročnim strategijama za niske emisije;
 - iv. prema potrebi, drugi nacionalni ciljevi, uključujući sektorske ciljeve i ciljeve prilagodbe;
 - (2) u pogledu energije iz obnovljivih izvora:
 - i. u cilju ostvarenja obvezujućeg cilja Unije od najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora do 2030. kako je navedeno u članku 3. [preinaka direktive 2009/28/EZ predložena u dokumentu COM(2016) 767], doprinos ovom cilju u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u državi članici u bruto konačnoj potrošnji energije 2030. s linearnom putanjom za taj doprinos od 2021. na dalje;
 - ii. putanje za sektorski udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije od 2021. do 2030. u sektoru grijanja i hlađenja, sektoru električne energije i prometnom sektoru;
 - iii. putanje tehnologija za dobivanje energije iz obnovljivih izvora, koju države članice planiraju upotrijebiti kako bi ostvarile ukupne i sektorske putanje za energiju iz obnovljivih izvora od 2021. do 2030., uključujući očekivanu konačnu bruto potrošnju energije po tehnologiji i sektoru izraženu u Mtoe, ukupni planirani instalirani kapacitet po tehnologiji i sektoru izražen u MW;
- (b) u pogledu dimenzije „energetske učinkovitosti”:
- (1) okvirni nacionalni doprinos povećanju energetske učinkovitosti radi ostvarivanja [obvezujućeg] Unijinog cilja povećanja energetske učinkovitosti od 30 % do 2030. kako je navedeno u članku 1. stavku 1. i članku 3. stavku 4. Direktive 2012/27/EU [kako je izmijenjena prijedlogom COM(2016)761], na temelju potrošnje primarne energije ili krajnje potrošnje energije, uštede primarne ili krajnje energije ili energetskog intenziteta;

Države članice iskazuju svoj doprinos kao apsolutnu razinu potrošnje primarne energije i krajnja potrošnja energije u 2020. i 2030. uz linearnu putanju za taj doprinos od 2021. nadalje. One objašnjavaju metodologiju upotrijebljenu za izračun i pretvorbene faktore;
 - (2) kumulativni iznos uštede energije koji treba ostvariti tijekom razdoblja od 2021. do 2030. u skladu s člankom 7. o obvezama u pogledu uštede energije Direktive 2012/27/EU [kako je izmijenjena prijedlogom COM(2016)761],
 - (3) ciljeve za dugoročnu obnovu nacionalnog fonda stambenih i poslovnih zgrada (javnih i privatnih);

- (4) ukupnu površinu poda koja će se renovirati ili ekvivalent godišnje uštede energije koja će se ostvariti od 2020. do 2030. na temelju članka 5. Direktive 2012/27/EU obnovom zgrada središnje vlasti;
 - (5) ostale nacionalne ciljeve energetske učinkovitosti, među ostalim dugoročne ciljeve ili strategije i sektorske ciljeve u područjima poput prometa, grijanja i hlađenja;
- (c) u pogledu dimenzije „energetske sigurnosti”:
- (1) nacionalne ciljeve za jačanje diversifikacije izvora energije i opskrbe iz trećih zemalja;
 - (2) nacionalne ciljeve u pogledu smanjenja ovisnosti o energiji uvezenoj iz trećih zemalja;
 - (3) nacionalne ciljeve u pogledu spremnosti za nošenje s ograničenom ili prekinutom opskrbom izvorom energije, u skladu s planovima koji će se uspostaviti u skladu s Uredbom [kako je predložena u COM(2016) 52 o mjerama za zaštitu sigurnosti opskrbe plinom i kojom se stavlja izvan snage Uredba (EU) br. 994/2010] i u skladu s Uredbom [kako je predložena u COM(2016) 862 o spremnosti za rizike u sektoru električne energije i kojom se stavlja izvan snage Direktiva 2005/89/EC], uključujući okvir kada bi ciljevi trebali biti ostvareni;
 - (4) nacionalne ciljeve u pogledu uporabe domaćih izvora energije (osobito energije iz obnovljivih izvora);
- (d) u pogledu dimenzije „unutarnjeg energetskog tržišta”:
- (1) razina elektroenergetske povezanosti koju država članica planira ostvariti 2030. u odnosu na cilj elektroenergetske međusobne povezanosti za 2030. od najmanje 15 %; Države članice objašnjavaju korištenu metodologiju;
 - (2) ključne nacionalne ciljeve za infrastrukturu za prijenos električne energije i plina, koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva u okviru bilo koje od pet dimenzija Strategije energetske unije;
 - (3) nacionalne ciljeve povezane s drugim aspektima unutarnjeg energetskog tržišta, poput integracije tržišta i uparivanja, uključujući vremenski okvir tijekom kojeg ciljevi trebaju biti ostvareni;
 - (4) nacionalne ciljeve u pogledu osiguranja adekvatnosti elektroenergetskog sustava, ako je primjenjivo, kao i u pogledu fleksibilnosti elektroenergetskog sustava s obzirom na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući vremenski okvir tijekom kojeg bi ciljevi trebali biti ostvareni;
- (e) u pogledu dimenzije „istraživanja, inovacija i konkurentnosti”:
- (1) nacionalne ciljeve i ciljeve financiranja javnog i privatnog istraživanja i inovacija povezanih s energetskom unijom; prema potrebi, uključujući vremenski okvir tijekom kojeg bi ciljevi trebali biti ostvareni; Takvi ciljevi trebali bi biti u skladu s ciljevima iz Strategije energetske unije i plana SET;
 - (2) nacionalne ciljeve za uvođenje tehnologija s niskim emisijama ugljika do 2050.;
 - (3) nacionalne ciljeve u pogledu konkurentnosti.

Članak 5.

Postupak država članica za utvrđivanje doprinosa u području obnovljivih izvora energije

1. Kada utvrđuju svoj doprinos za svoj udio energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije 2030. i tijekom posljednje godine razdoblja obuhvaćenog sljedećim nacionalnim planovima, u skladu s člankom 4. stavkom (a) točkom 2. podtočkom i., države članice uzimaju u obzir sljedeće:

- (a) mjere propisane u [preinaka Direktiva 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];
- (b) mjere prilagođene za ostvarivanje cilja energetske učinkovitosti donesenog u skladu s Direktivom 2012/27/EU;
- (c) ostale mjere za promicanje obnovljivih izvora energije u državama članicama i na razini Unije i
- (d) okolnosti koje utječu na uporabu obnovljivih izvora energije, na primjer:
 - i. ravnopravnu raspodjelu uporabe u cijeloj Europskoj uniji;
 - ii. gospodarski potencijal;
 - iii. zemljopisna i prirodna ograničenja, uključujući ograničenja nepovezanih područja i regija i
 - iv. razinu uzajamne povezanosti država članica električnom energijom.

2. Države članice zajedno osiguravaju da zbroj njihovih doprinosa čini najmanje 27 % iz obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije na razini Unije do 2030.

Članak 6.

Postupak država članica za utvrđivanje doprinosa u području energetske učinkovitosti

1. Kada utvrđuju svoj okvirni nacionalni doprinos cilju energetske učinkovitosti za 2030. i posljednju godinu razdoblja obuhvaćenog sljedećim nacionalnim planovima u skladu s člankom 4. stavkom (b) točkom i., države članice osiguravaju sljedeće:

- (a) potrošnja energije u Uniji 2020. ne smije biti veća od 1 483 Mtoe primarne energije i od 1 086 Mtoe konačne potrošnje energije, a 2030. potrošnja energije u Uniji ne smije biti veća od 1 321 Mtoe primarne energije i od 987 Mtoe konačne potrošnje energije za prvih deset godina;
- (b) ostvaren je obvezujući cilj Unije za 2030. iz članka 1. i 3. Direktive 2012/27/EU [kako je izmijenjen prijedlogom COM(2016)761].

Nadalje, države članice uzimaju u obzir sljedeće:

- (a) mjere predviđene u Direktivi 2012/27/EU;
 - (b) uzimaju se u obzir ostale mjere za promicanje energetske učinkovitosti u državama članicama i na razini Unije.
2. Kada utvrđuju svoj doprinos iz stavka 1., države članice mogu uzeti u obzir okolnosti koje utječu na potrošnju primarne energije i konačnu potrošnju energije, na primjer:
- (a) preostali troškovno učinkovit potencijal uštede energije;
 - (b) razvoj i predviđanje bruto domaćeg proizvoda;
 - (c) promjene u uvozu i izvozu energije;

- (d) razvoj svih izvora obnovljivih vrsta energije, nuklearne energije, hvatanje i skladištenje ugljika i
- (e) rana djelovanja.

Članak 7.

Nacionalne politike i mjere za svaku od pet dimenzija energetske unije

Države članice opisuju, u skladu s Prilogom I., u svojem integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu, glavne postojeće (provedene i donesene) i planirane politike i mjere posebno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u nacionalnom planu, uključujući mjere za osiguravanje regionalne suradnje i odgovarajućeg financiranja na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Članak 8.

Analitička osnova za integrirane nacionalne energetske i klimatske planove

1. Države članice opisuju, u skladu sa strukturom i formatom iz Priloga I., trenutačno stanje u pogledu svake od pet dimenzija energetske unije, uključujući energetski sustav i emisije i uklanjanja stakleničkih plinova u trenutku podnošenja nacionalnog plana ili na osnovu posljednjih dostupnih informacija. Države članice uspostavljaju i opisuju projekcije za svaku od pet dimenzija energetske unije za prvo desetogodišnje razdoblje najmanje do 2040. (uključujući za 2030.) za koje se očekuje da će nastati kao posljedica postojećih (provedenih i donesenih) politika i mjera.
2. Države članice opisuju u svom integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu svoju procjenu sljedećeg, na nacionalnoj i, ako je primjenjivo, regionalnoj razini:
 - (a) učinaka na razvoj energetskega sustava i emisije i uklanjanje stakleničkih plinova tijekom prvog razdoblja od deset godina najmanje do 2040. (uključujući za 2030.) u okviru planiranih politika i mjera, uključujući usporedbu s projekcijama utemeljenima na postojećim (provedenim i donesenim) politikama i mjerama iz stavka 1.;
 - (b) makroekonomskog, okolišnog i društvenog učinka te učinka na vještine planiranih politika i mjera iz članka 7. koje su dalje opisane u Prilogu I., za prvo desetogodišnje razdoblje najmanje do 2030., uključujući usporedbu s projekcijama postojećih (provedenih i donesenih) politika i mjera iz stavka 1.;
 - (c) ocjene interakcija između postojećih (provedenih i donesenih) i planiranih politika i mjera u okviru dimenzije politike i između postojećih (provedenih i donesenih) i planiranih politika i mjera različitih dimenzija za prvo desetogodišnje razdoblje najmanje do 2030. Projekcije o sigurnosti opskrbe, infrastrukturi i integraciji tržišta povezane su s pouzdanim scenarijima energetske učinkovitosti.

Članak 9.

Nacrt integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova

1. Do 1. siječnja 2018. i svakih deset godina nakon toga države članice izrađuju i dostavljaju Komisiji nacrt integriranog nacionalnog energetske i klimatske plana iz članka 3. stavka 1.
2. Komisija može državama članicama dati preporuke o nacrtima planova u skladu s člankom 28. U tim preporukama posebno je navedeno sljedeće:

- (a) razina ambicioznosti ciljeva i doprinosa u odnosu na zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije i posebno ciljeva Unije za 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti;
 - (b) politike i mjere povezane s ciljevima država članica i Unije i ostalim politikama i mjerama moguće prekogranične važnosti;
 - (c) odnosi i dosljednost između postojećih (provedenih i donesenih) i planiranih politika i mjera uključenih u integrirani nacionalni energetske i klimatski plan u okviru jedne dimenzije i između različitih dimenzija energetske unije.
3. Dok dovršavaju svoj integrirani nacionalni energetske i klimatski plan države članice u najvećoj mogućoj mjeri vode računa o preporukama Komisije.

Članak 10.

Javno savjetovanje

Ne dovodeći u pitanje druge zahtjeve iz zakonodavstva Unije, države članice osiguravaju da javnost pravodobno dobije priliku za učinkovito sudjelovanje izradi nacrtu planova iz članka 9. ove Uredbe i sažetak stajališta javnosti prilažu svom nacrtu integriranog energetske i klimatske plana koji podnose Komisiji. U mjeri u kojoj se primjenjuju odredbe Direktive 2001/42/EZ, smatra se da se savjetovanjima poduzetima u skladu s tom Direktivom zadovoljavaju i obveze savjetovanja javnosti iz ove Uredbe.

Članak 11.

Regionalna suradnja

1. Države članice uzajamno surađuju na regionalnoj razini kako bi mogle učinkovito ostvariti ciljeve i doprinose utvrđene u njihovom integriranom nacionalnom energetske i klimatske planu.
2. Države članice, prije podnošenja svog nacrtu integriranog nacionalnog energetske i klimatske plana Komisiji u skladu s člankom 9. stavkom 1., utvrđuju prilike za regionalnu suradnju i savjetuju se sa susjednim državama članicama i ostalim državama članicama koje su izrazile interes. Države članice navode u svojim nacrtima integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova rezultate takvih regionalnih savjetovanja, uključujući, prema potrebi, kako su se uzele u obzir primjedbe.
3. Komisija olakšava suradnju i savjetovanje među državama članicama o nacrtima planova koji su joj dostavljeni u skladu s člankom 9. radi njihova dovršetka.
4. Države članice u svom konačnom integriranom nacionalnom energetske i klimatske planu uzimaju u obzir primjedbe zaprimljene od ostalih država članica u skladu sa stavcima 2. i 3. i objašnjavaju kako su uzele u obzir te primjedbe.
5. Za potrebe iz stavka 1., države članice nastavljaju surađivati na regionalnoj razini kada provode politike i mjere iz svojih planova.

Članak 12.

Ocjenjivanje integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova

Komisija ocjenjuje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove i njihova ažuriranja kako su prijavljeni skladu s člancima 3. i 13. Ona posebno ocjenjuje je li njima ostvareno sljedeće:

- (a) ciljevi i doprinosi dovoljni su za zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije, a za prvo desetogodišnje razdoblje posebno ciljevi Okvira Unije za klimatsku i energetska politiku do 2030. u skladu s člankom 25.;
- (b) planovi su u skladu sa zahtjevima iz članka 3. do 11. i preporukama Komisije donesenima u skladu s člankom 28.

Članak 13.

Ažuriranje integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana

1. Do 1. siječnja 2023. i svakih 10 godina nakon toga države članice dostavljaju Komisiji nacrt ažurirane verzije posljednjeg prijavljenog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana iz članka 3. ili potvrđuju Komisiji da je plan važeći.
2. Do 1. siječnja 2024. i svakih 10 godina nakon toga države članice prijavljuju Komisiji ažuriranje posljednjeg prijavljenog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana iz članka 3., osim ako su potvrdile da je plan i dalje važeći u skladu sa stavkom 1.
3. Države članice izmjenjuju samo ciljeve i doprinose iz ažuriranja iz stavka 2. u slučaju većih ambicija nego u posljednjem prijavljenom integriranom nacionalnom energetskeg i klimatskom planu.
4. Države članice ulažu napore u ublažavanje negativnih učinaka na okoliš ažuriranog plana koji su izašli na vidjelo tijekom integriranog izvješćivanja u skladu s člancima 15. do 22.
5. U postupku ažuriranja iz stavka 2. ovog članka države članice uzimaju u obzir posljednje posebne preporuke po državama članicama donesene u kontekstu Europskog semestra.
6. Postupci propisani u članku 9. stavku 2. i članku 11. primjenjuju se na izradu i ocjenjivanje ažuriranih integriranih nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova.

POGLAVLJE 3.

STRATEGIJE ZA DUGOROČNO POSTIZANJE NISKIH EMISIJA

Članak 14.

Strategije za dugoročno postizanje niskih emisija

1. Države članice izrađuju strategije za dugoročno postizanje niskih emisija s pedesetogodišnjom perspektivom i o tome izvješćuju Komisiju do 1. siječnja 2020. i svakih 10 godina nakon toga u cilju sljedećeg:

- (a) izvršavanja obveza Unije i država članica u okviru UNFCCC-a i Pariškog sporazuma u pogledu smanjenja antropogenih emisija stakleničkih plinova i jačanja uklanjanja ponorima;
- (b) ostvarenja cilja zadržavanja povećanja globalne prosječne temperature na znatno ispod 2°C iznad predindustrijske razine i ulaganja napora u ograničavanje povećanja temperature na 1,5°C iznad predindustrijske razine;
- (c) postizanja dugoročnih smanjenja emisija stakleničkih plinova i poboljšanja uklanjanja ponorima u svim sektorima u skladu s ciljem Unije, u kontekstu nužnih smanjenja u skladu s IPCC-om po razvijenim zemljama kao skupini, koji se odnosi na smanjenje emisija za 80 do 95 % do 2050. u odnosu na razine iz 1990. na najisplativiji način.

2. Strategijama za dugoročno postizanje niskih emisija obuhvaćeno je sljedeće:

- (a) smanjenja ukupnih emisija stakleničkih plinova i poboljšanja uklanjanja ponorima;
- (b) smanjenja emisija i poboljšanja uklanjanja u pojedinim sektorima, uključujući sektore električne energije, industrije, prometa, graditeljstva (stambenog i tercijarnog), poljoprivrede, uporabe zemljišta, promjene uporabe zemljišta i šumarstva (LULUCF);
- (c) očekivani napredak u pogledu prelaska na gospodarstvo s niskim emisijama stakleničkih plinova, uključujući intenzitet stakleničkih plinova, intenzitet CO₂ bruto domaćeg proizvoda i strategija za povezano istraživanje, razvoj i inovacije;
- (d) veze s drugim vrstama nacionalnog dugoročnog planiranja.

3. Strategije za dugoročno postizanje niskih emisija i integrirani nacionalni energetske i klimatski planovi iz članka 3. trebali bi biti usklađeni.

4. Države članice trebaju staviti na raspolaganje javnosti svoje strategije za dugoročno postizanje niskih emisija i njihova ažuriranja.

POGLAVLJE 4. IZVJEŠĆIVANJE

ODJELJAK 1.

DVOGODIŠNJA IZVJEŠĆA O NAPRETKU I NJIHOVO PRAĆENJE

Članak 15.

Izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova

1. Ne dovodeći u pitanje članak 23., svaka država članica izvješćuje Komisiju do 15. ožujka 2021., i svake dvije godine nakon toga, o stanju provedbe integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana s pomoću izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova kojima je obuhvaćeno svih pet ključnih dimenzija energetske unije.

2. Izvješćem iz stavka 1. obuhvaćeni su sljedeći elementi:

- (a) informacije o ostvarenom napretku prema ostvarivanju ciljeva i doprinosa utvrđenih u integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu i prema provedbi politika i mjera nužnih za njihovo ostvarivanje;
- (b) informacije iz članaka 18. do 22 i, prema potrebi, novosti o politikama i mjerama, u skladu s tim člancima;
- (c) politike i mjere te projekcije antropogenih emisija stakleničkih plinova iz izvora i uklanjanja ponorima u skladu s člankom 16.;
- (d) informacije o nacionalnim planovima i strategijama prilagodbe klimatskim promjenama u skladu s člankom 17. stavkom 1.;
- (e) preslike dvogodišnjih izvješća i, u primjenjivim godinama, nacionalnih priopćenja dostavljenih Tajništvu UNFCCC-a;
- (f) prema potrebi, procjene poboljšanja kvalitete zraka i smanjenja emisija onečišćujućih tvari i ostalih koristi određene energetske učinkovitosti;
- (g) godišnja izvješća iz članka 17. stavka 2. i članka 23.

Unija i države članice dostavljaju dvogodišnja izvješća u skladu s Odlukom 2/CP.17 Konferenciji stranaka UNFCCC-a i nacionalna priopćenja u skladu s člankom 12. UNFCCC-a Tajništvu UNFCCC-a.

3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila strukturu, oblik, tehničke pojedinosti i postupak za informacije iz stavaka 1. i 2. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 37. stavka 3.

4. Učestalost i opseg informacija i ažuriranja iz stavka 2. točke (b) usklađuju se s potrebom osiguravanja dovoljne sigurnosti za ulagače.

5. Ako je Komisija donijela preporuke u skladu s člankom 27. stavcima 2. ili 3., predmetna država članica uključuje u svoje izvješće iz stavka 1. informacije o politikama i mjerama koje su donesene ili čije se donošenje i provedba planiraju u cilju provedbe tih preporuka. Te informacije uključuju detaljni raspored provedbe.

Članak 16.

Integrirano izvješćivanje o politikama za smanjenje emisija stakleničkih plinova i o projekcijama

1. Do 15. ožujka 2021. i svake dvije godine nakon toga, države članice dostavljaju Komisiji informacije o sljedećem:
 - (a) svojim nacionalnim politikama i mjerama utvrđenima u Prilogu IV. i
 - (b) svojim nacionalnim projekcijama antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja stakleničkih plinova ponorima organiziranim po plinu ili skupini plinova (hidrofluorogljici i perfluorogljici) navedenima u dijelu 2. Priloga IIII. Nacionalnim projekcijama uzimaju se u obzir politike i mjere donesene na razini Unije i one uključuju informacije iz Priloga V.
2. Države članice izvješćuju o najažurnijim dostupnim projekcijama. Ako država članica ne dostavi potpune procjene projekcija do 15. ožujka svake druge godine i ako je Komisija utvrdila da države članice ne mogu popuniti nedostatke u procjenama nakon što su utvrđeni tijekom Komisijinih postupaka osiguranja i kontrole kvalitete, Komisija može izraditi procjene koje su potrebne za sastavljanje projekcija Unije na temelju savjetovanja s predmetnim državama članicama.
3. Država članica može Komisiji priopćiti bitne promjene informacija dostavljenih u skladu sa stavkom 1. tijekom prve godine izvještajnog razdoblja do 15. ožujka godine koja slijedi nakon prethodnog izvješća.
4. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti, u elektroničkom obliku, svoje nacionalne projekcije u skladu sa stavkom 1. i sve relevantne procjene troškova i učinaka nacionalnih politika i mjera o provedbi politika Unije relevantnih za ograničavanje emisija stakleničkih plinova zajedno s relevantnim tehničkim izvješćima na kojima se one temelje. Te projekcije i procjene trebale bi uključivati opise modela i metodoloških pristupa koji su se upotrebljavali, definicija i osnovnih pretpostavki.

Članak 17.

Integrirano izvješćivanje o nacionalnim mjerama prilagodbe, financijskoj i tehnološkoj potpori zemljama u razvoju, prihodima o dražbovne prodaje

1. Do 15. ožujka 2021. i svake dvije godine nakon toga, države članice izvješćuju Komisiju o svojim nacionalnim planovima i strategijama prilagodbe klimatskim promjenama u kojima su opisane njihove provedene ili planirane mjere za olakšavanje prilagodbe klimatskim promjenama, uključujući informacije navedene u dijelu 1. Priloga VI.
2. Do 15. ožujka 2021. i svake dvije godine nakon toga (godina X), države članice dostavljaju Komisiji informacije o sljedećem:
 - (a) potpori zemljama u razvoju, uključujući informacije navedene u dijelu 2. Priloga VI.;
 - (b) uporabi prihoda koji su države članice stekle dražbovnom prodajom emisijskih jedinica u skladu s člankom 10. stavkom 1. i člankom 3.d stavcima 1. ili 2. Direktive 2003/87/EZ, uključujući informacije navedene u dijelu 3. Priloga VI.
3. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti izvješća dostavljena Komisiji u skladu s ovim člankom.
4. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila strukturu, format i postupke podnošenja kojim države članice mogu dostaviti informacije u skladu s ovim člankom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 3.

Članak 18.

Integrirano izvješćivanje o obnovljivim izvorima energije

Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova informacije o sljedećem:

- (a) provedbi sljedećih putanja i ciljeva:
 - (1) nacionalne putanje za ukupni udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 2021. do 2030.;
 - (2) nacionalne putanje za sektorski udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije od 2021. do 2030. u elektroenergetskom sektoru, sektoru grijanja i hlađenja i prometnom sektoru;
 - (3) putanje prema tehnologijama za dobivanje energije iz obnovljivih izvora kako bi ostvarile ukupne i sektorske putanje za energiju iz obnovljivih izvora od 2021. do 2030., uključujući očekivanu konačnu bruto potrošnju energije po tehnologiji i sektoru izraženu u Mtoe i ukupni planirani instalirani kapacitet po tehnologiji i sektoru izražen u MW;
 - (4) putanje potražnje za bioenergijom, raščlanjene na toplinsku i električnu energiju i promet, i putanje opskrbe biomasom iz sirovine, domaće proizvodnje u odnosu na uvoz. za šumsku biomasu, ocjena njezinoga izvora i utjecaja na ponor LULUCF-a;
 - (5) prema potrebi, druge nacionalne putanje i ciljeve, uključujući dugoročne i sektorske (kao što je udio biogoriva, udio naprednih biogoriva, udio biogoriva proizvedenog iz glavnih usjeva proizvedenih na poljoprivrednom zemljištu, udio električne energije proizvedene iz biomase bez uporabe topline, udio energije iz obnovljivih izvora u centralnom grijanju, uporaba obnovljivih izvora energije u zgradama, obnovljivi izvori energije koje proizvode gradovi, energetske zajednice i samopotrošači);
- (b) provedbi sljedećih politika i mjera:
 - (1) provedenih, donesenih i planiranih politika i mjera za ostvarivanje nacionalnog doprinosa obvezujućem cilju na razini Unije za 2030. u pogledu obnovljive energije kako je navedeno u članku 4. stavku (a) točki 2. podtočki i., uključujući sektorske i tehnološki specifične mjere, s posebnim preispitivanjem provedbe mjera propisanih u člancima 23., 24. i 25. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];
 - (2) posebnih mjera regionalne suradnje;
 - (3) ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, posebnih mjera za financijsku potporu, uključujući potporu Unije i uporabu sredstava Unije, za promicanje proizvodnje i uporabe energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetici, grijanju, hlađenju i prometu;
 - (4) posebnih mjera za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 15., 16., 17., 18., 21. i 22. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];
 - (5) mjera za promicanje uporabe energije iz biomase, posebno za mobilizaciju nove biomase uzimajući u obzir dostupnost biomase (domaćeg potencijala i uvoza iz trećih zemalja) i ostalih uporaba biomase (poljoprivreda i sektori utemeljeni na šumarstvu) te mjera za održivost proizvedene i iskorištene biomase;

- (6) dodatnih informacija iz dijela 1. Priloga VII.

Članak 19.

Integrirano izvješćivanje o energetske učinkovitosti

Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatske planove informacije o provedbi sljedećeg:

- (a) provedbi sljedećih nacionalnih putanja i ciljeva:
 - (1) putanje za potrošnju primarne energije i konačnu potrošnju energije od 2020. do 2030. kao nacionalnog doprinosa ostvarivanju cilja na razini Unije za 2030., uključujući metodologiju na kojoj se temelji;
 - (2) ciljeva za dugoročnu obnovu nacionalnog fonda javnih i privatnih stambenih i poslovnih zgrada;
 - (3) prema potrebi, ažuriranje drugih nacionalnih ciljeva utvrđenih u nacionalnom planu;
- (b) provedbe sljedećih politika i mjera:
 - (1) provedenih, donesenih i planiranih politika, mjera i programa za ostvarivanje okvirnog nacionalnog cilja povećanja energetske učinkovitosti za 2030. kao i drugih ciljeva predstavljenih u odjeljku 6., uključujući planirane mjere i instrumente (i one financijske prirode) za promicanje energetske učinkovitosti zgrada, mjera za iskorištavanje potencijala energetske učinkovitosti plinske i elektroenergetske infrastrukture i ostalih mjera za promicanje energetske učinkovitosti;
 - (2) prema potrebi, instrumenata utemeljenih na tržištu kojima se daju poticaji za poboljšanja u pogledu energetske učinkovitosti, koji uključuju, ali nisu ograničeni na, energetske poreze, pristojbe i emisijske jedinice;
 - (3) nacionalnog sustava obveze energetske učinkovitosti i alternativnih mjera iz članka 7. Direktive 2012/27/EU [kako je izmijenjena prijedlogom COM(2016)761] u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi;
 - (4) dugoročne strategije za obnovu nacionalnog fonda javnih i privatnih stambenih i poslovnih zgrada, uključujući politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih velikih radova obnove zgrada i postupnih velikih radova obnove zgrada;
 - (5) politika i mjera za poticanje energetske usluga u javnom sektoru i mjera za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućuju uvođenje ugovora o energetske učinku i drugih modela usluga energetske učinkovitosti;
 - (6) regionalne suradnje u ovom području, ako je primjenjivo;
 - (7) ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, mjera financiranja u području energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini, uključujući, prema potrebi, potporu Unije i upotrebu njezinih sredstava.
- (c) dodatnih informacija iz dijela 2. Priloga VII.

Članak 20.

Integrirano izvješćivanje o energetske sigurnosti

Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova informacije o provedbi sljedećeg:

- (a) nacionalnih ciljeva za jačanje diversifikacije izvora energije i opskrbe zemalja, skladištenja i odgovora na potražnju
- (b) nacionalne ciljeve u pogledu smanjenja ovisnosti o energiji uvezenoj iz trećih zemalja;
- (c) nacionalnih ciljeva za razvoj mogućnosti za suočavanje s ograničenom opskrbom ili se prekidom opskrbe izvora energije, uključujući plin i električnu energiju;
- (d) nacionalnih ciljeva u pogledu uporabe domaćih izvora energije, osobito energije iz obnovljivih izvora;
- (e) provedbenih, donesenih i planiranih politika i mjera za ostvarivanje ciljeva iz točaka (a) do (c);
- (f) regionalne suradnje u provedbi ciljeva i politika iz točaka (a) do (d);
- (g) ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, prema potrebi, mjera financiranja u ovom području na nacionalnoj razini, uključujući potporu Unije i upotrebu njezinih sredstava.

Članak 21.

Integrirano izvješćivanje o unutarnjem energetskom tržištu

1. Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova informacije o provedbi sljedećih ciljeva i mjera:

- (a) razini elektroenergetske povezanosti koju država članica planira ostvariti 2030. u odnosu na cilj elektroenergetske međusobne povezanosti od najmanje 15 %;
 - (1) ključnih nacionalnih ciljeva za infrastrukturu za prijenos električne energije i plina, koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva u okviru svih pet ključnih dimenzija energetske unije;
 - (2) ako je primjenjivo, glavnih predviđenih infrastrukturnih projekata, osim projekata od zajedničkog interesa;
 - (3) nacionalnih ciljeva povezanih s drugim aspektima unutarnjeg energetskog tržišta, poput integracije tržišta i uparivanja, ako je primjenjivo;
 - (4) nacionalnih ciljeva u pogledu energetskog siromaštva, uključujući broj kućanstava koji živi u energetskom siromaštvu;
 - (5) nacionalnih ciljeva u pogledu osiguravanja adekvatnosti elektroenergetskog sustava, ako je primjenjivo;
 - (6) provedenih, donesenih i planiranih politika i mjera za ostvarivanje ciljeva iz točaka 1. do 5.;
 - (7) regionalne suradnje u provedbi ciljeva i politika iz točaka 1. do 6.;
 - (8) ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, mjera financiranja u području unutarnjeg tržišta energije na nacionalnoj razini, uključujući potporu Unije i upotrebu njezinih sredstava, ako je primjenjivo.

- (9) mjera za povećanje fleksibilnosti energetskeg sustava s obzirom na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući uvođenje unutardnevnog uparivanja tržišta i prekograničnih tržišta uravnoteženja

2. Informacije koje su dostavile države članice u skladu sa stavkom 1. usklađene su sa izvješćem nacionalnih regulatora iz članka 58. stavka 1. točke (e) [preinaka Direktive 2009/72/EZ kako je predložena u COM(2016) 864] i članka 41. stavka 1. točke (e) Direktive 2009/73/EZ i prema potrebi se temelje na tome izvješću.

Članak 22.

Integrirano izvješćivanje o istraživanju, inovacijama i konkurentnosti

Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova iz članka 15. informacije o provedbi sljedećih ciljeva i mjera:

- (a) nacionalnih ciljeva i politika kojima se prenose u nacionalni kontekst ciljevi i politike iz plana SET;
- (b) nacionalnih ciljeva u pogledu ukupne (javne i privatne) potrošnje na istraživanje i inovacije povezane s čistom energijom i energetskeg tehnologijama te zna tehnološke troškove i razvoj uspješnosti;
- (c) prema potrebi, nacionalnih ciljeva, uključujući dugoročne ciljeve (do 2050.) za uporabu tehnologija za dekarbonizaciju energetskeg intenzivnih industrijskeg sektora i industrijskeg sektora s velikim udjelom CO₂ i, prema potrebi, ciljeve u pogledu infrastrukture za skladištenje i prijevoz ugljika;
- (d) nacionalnih ciljeva za postupno isključivanje energetskeg subvencija;
- (e) provedbenih, donesenih i planiranih politika i mjera za ostvarivanje ciljeva iz točaka (b) i (c);
- (f) suradnje s drugim državama članicama u provedbi ciljeva i politika iz točaka (b) do (d), uključujući koordinaciju politika i mjera s pomoću plana SET, kao što je usklađivanje istraživačkih i zajedničkih programa;
- (g) financijskeg mjera u ovom području na nacionalnoj razini, uključujući potporu Unije i uporabu njezinih sredstava, ako je primjenjivo.

ODJELJAK 2.

GODIŠNJE IZVJEŠĆIVANJE

Članak 23.

Godišnje izvješćivanje

1. Do 15. ožujka 2021. i svake dvije godine nakon toga (godina X), države članice izvješćuju Komisiju o sljedećem:

- (a) približnim inventarima stakleničkeg plinova za godinu X-1;
- (b) informacijama iz članka 6. stavka 2. Direktive 2009/119/EZ;
- (c) informacijama iz točke 3. Priloga IX. Direktivi 2013/30/EU, u skladu s člankom 25. te direktive.

Za potrebe točke (a) Komisija će, na temelju približnih inventara stakleničkih plinova država članica, ili, ako država članica nije do tog datuma priopćila svoje približne inventare, na temelju vlastitih procjena, svake godine sastavljati približni inventar emisija stakleničkih plinova. Komisija te informacije dostavlja javnosti do 30. rujna svake godine.

2. Od 2023. države članice utvrđuju i dostavljaju Komisiji konačne podatke o inventaru stakleničkih plinova do 15. ožujka svake godine (X) i preliminarne podatke do 15. siječnja svake godine, uključujući podatke o stakleničkim plinovima i podatke o inventaru iz Priloga III. Izvješće o konačnim podacima iz inventara stakleničkih plinova uključuju i potpuno i ažurno nacionalno izvješće o inventaru.

3. Države članice dostavljaju Tajništvu UNFCCC-a nacionalne inventare koji sadržavaju informacije dostavljene Komisiji o konačnim podacima iz inventara stakleničkih plinova u skladu sa stavkom 2. ovog članka do 15. travnja svake godine. Komisija u suradnji s državama članicama svake godine sastavlja inventar emisija stakleničkih plinova i priprema izvješće Unije o inventarima stakleničkih plinova i dostavlja ga Tajništvu UNFCCC-a do 15. travnja svake godine.

4. Države članice dostavljaju Komisiji preliminarne i konačne podatke iz nacionalnih inventara do 15. siječnja i 15. ožujka 2027. i 2032. godine koji su izrađeni za njihove račune LULUCF-a za potrebe izvješća o usklađenosti u skladu s člankom 12. Uredbe [] [LULUCF].

5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 36. kako bi učinila sljedeće:

- (a) izmijenila dio 2. Priloga III. dodavanjem ili brisanjem tvari s popisa stakleničkih plinova;
- (b) nadopunila ovu Uredbu donošenjem vrijednosti za potencijale globalnog zatopljenja i navođenjem smjernica za inventare koje se primjenjuju u skladu s relevantnim odlukama koje su donijela tijela UNFCCC-a ili Pariškog sporazuma.

6. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila strukturu, tehničke pojedinosti, format i postupke za države članice za dostavljanje približnih inventara stakleničkih plinova u skladu sa stavkom 1., inventara emisija stakleničkih plinova u skladu sa stavkom 2. i obračunanih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u skladu s člancima 5. i 12. Uredbe [] [LULUCF]. Kada predlaže takve provedbene akte Komisija uzima u obzir rasporede UNFCCC-a ili Pariškog sporazuma za praćenje i izvješćivanje o tim informacijama i relevantne odluke koje su donijela tijela UNFCCC-a ili Pariškog sporazuma kako bi osigurala usklađenost Unije s njezinim obvezama izvješćivanja koje ima kao stranka UNFCCC-a i Pariškog sporazuma. U tim se provedbenim aktima navode i rasporedi za suradnju i koordinaciju između Komisije i država članica u pripremi izvješća o inventarima emisija stakleničkih plinova u Uniji. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 37. stavka 3.

ODJELJAK 3.

PLATFORMA ZA IZVJEŠĆIVANJE

Članak 24.

Platforma za e-izvješćivanje

1. Komisija uspostavlja internetsku platformu za izvješćivanje kako bi olakšala komunikaciju između Komisije i država članica i promicala suradnju među državama članicama.

2. Države članice upotrebljavaju internetsku platformu kako bi Komisiji dostavljale izvješća iz ovog poglavlja nakon puštanja platforme u rad.

POGLAVLJE 5.

OBJEDINJENO OCJENJIVANJE NACIONALNIH PLANOVA I OSTVARENJA CILJA UNIJE – PRAĆENJE KOMISIJE

Članak 25.

Ocjenjivanje napretka

1. Do 31. listopada 2021. i svake druge godine nakon toga Komisija ocjenjuje sljedeće, posebno na temelju izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova, ostalih informacija dostavljenih u skladu s ovom Uredbom, pokazatelja i europskih statističkih podataka, ako su dostupni:

- (a) napredak ostvaren na razini Unije prema ostvarenju ciljeva energetske unije, uključujući za prvo desetogodišnje razdoblje ciljeva Unije u području energetske i klimatske politike za 2030., posebno kako bi se izbjegle razlike među ciljevima Unije do 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti;
- (b) napredak koji je ostvarila svaka država članica u pogledu ostvarivanja svojih ciljeva i doprinosa i provedbe politika i mjera utvrđenih u njezinu integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu;
- (c) opći učinak zrakoplovstva na globalnu klimu, uključujući emisije ili učinke koji nisu CO₂, na temelju podataka o emisijama koje su dostavile države članice u skladu s člankom 23. i, prema potrebi, poboljšava to ocjenjivanje upućivanjem na znanstveni napredak i podatke o zračnom prometu.

2. U području obnovljivih izvora energije, u okviru svojeg ocjenjivanja iz stavka 1., Komisija ocjenjuje napredak ostvaren u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji Unije na temelju linearne putanje koja počinje od 20 % 2020. i 2030. postiže najmanje 27 %, kako je navedeno u članku 4. stavku (a) točki 2. podtočki i.

3. U području energetske učinkovitosti, u okviru svog ocjenjivanja iz stavka 1., Komisija ocjenjuje ostvareni napredak prema zajedničkom ostvarivanju najveće potrošnje energije na razini Unije od 1 321 Mtoe potrošnje primarne energije i 987 Mtoe konačne potrošnje energije 2030. kako je navedeno u članku 4. stavku (b) točki 1.

Komisija obavlja svoje ocjenjivanje poduzimanjem sljedećih koraka:

- (a) ispitivanja je li ostvarena prekretnica od najviše 1483 Mtoe primarne energije i najviše 1086 Mtoe konačne energije 2020.;
- (b) ocjenjivanja upućuje li napredak koji su ostvarile države članice da je Unija u cjelini na dobrom putu prema razini potrošnje energije za 2030. kako je navedeno u prvom podstavku, uzimajući u obzir ocjenjivanje informacija koje su države članice dostavile u svojim izvješćima o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova;
- (c) uporabe rezultata iz postupaka izrade modela u odnosu na buduće trendove u potrošnji energije na razini unije i nacionalnoj razini i ostalih komplementarnih analiza.

4. Do 31. listopada 2021. i svake godine nakon toga Komisija ocjenjuje, posebno na temelju informacija dostavljenih u skladu s ovom Uredbom, jesu li Unija i njezine države članice ostvarile znatan napredak prema ostvarivanju sljedećeg:

- (a) obveza iz članka 4. UNFCCC-a i članka 3. Pariškog sporazuma, kako je navedeno u odlukama koje su donijele Konferencija stranaka UNFCCC-a i Konferencija stranaka UNFCCC-a koje služe kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma;
- (b) obveza iz članka 4. Uredbe [] [ESR] i članka 4. Uredbe [] [LULUCF];
- (c) ciljeva utvrđenih u integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu u cilju ostvarivanja ciljeva energetske unije i za prvo desetogodišnje razdoblje radi ostvarenja ciljeva za 2030. u području energetske i klimatske politike.

5. Do 31. listopada 2019. i svake četiri godine nakon toga, Komisija ocjenjuje provedbu Direktive 2009/31/EZ.

6. Komisija tijekom svog ocjenjivanja uzima u obzir najnovije posebne preporuke po državama izdane kontekstu Europskog semestra.

7. Komisija izvješćuje o svome ocjenjivanju u skladu s ovim člankom u okviru izvješća o stanju Unije iz članka 29.

Članak 26.

Daljnji postupci u slučaju neusklađenosti s općim ciljevima energetske unije i ciljevima u okviru Uredbe o zajedničkom naporu

- 1. Na temelju ocjenjivanja u skladu s člankom 25., Komisija izdaje preporuke državama članicama u skladu s člankom 28. ako se pokaže da je razvoj politika u toj državi članici neusklađen s općim ciljevima energetske unije.
- 2. Komisija može davati mišljenja o akcijskim planovima koje su dostavile države članice u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe [] [ESR].

Članak 27.

Odgovor na nedovoljnu ambicioznost integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova i nedovoljan napredak prema ostvarenju energetske i klimatske ciljeva Unije

- 1. Ako Komisija, na temelju svoje ocjene integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova i njihovih ažuriranja u skladu s člankom 12., zaključi da ciljevi i doprinosi nacionalnih planova ili njihova ažuriranja nisu dovoljni za zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije i, posebno za prvo desetogodišnje razdoblje, ciljeva Unije za 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, ona poduzima mjere na razini Unije kako bi osigurala zajedničko ostvarenje tih ciljeva. Kada je riječ o obnovljivim izvorima energije, takvim mjerama uzima se u obzir stupanj ambicioznosti doprinosa država članica cilju Unije za 2030. koji je utvrđen u njihovim planovima i njihovim ažuriranjima.
- 2. Ako Komisija, na temelju svoje ocjene u skladu s člankom 25. stavkom 1. točkom (b), zaključi da država članica nije ostvarila dovoljan napredak prema ostvarenju ciljeva i doprinosa ili provedbi politika i mjera utvrđenih u njezinom integriranom nacionalnom klimatskom i energetske planu, ona predmetnoj državi članici daje preporuke u skladu s člankom 28. Pri izdavanju takvih preporuka Komisija uzima u obzir ambiciozne rane napore koje su države članice uložile kako bi pridonijele ostvarivanju cilja Unije za 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije.

3. Ako Komisija, na temelju svoje objedinjene ocjene izvješća o napretku država članica u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člankom 25. stavkom 1. točkom (a) i dodatnih izvora informacija, prema potrebi, zaključi da postoji rizik da Unija neće ostvariti ciljeve energetske unije i, posebno, za prvo desetogodišnje razdoblje, ciljeve Okvira Unije za klimatsku i energetske politiku do 2030., ona može dati preporuke svim državama članicama u skladu s člankom 28. kako bi ublažila taj rizik. Komisija, prema potrebi, povrh preporuka poduzima i mjere na razini Unije posebno kako bi osigurala ostvarivanje ciljeva Unije za 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. U pogledu obnovljivih izvora energije, takvim mjerama uzimaju se u obzir ambiciozni rani naponi koje su države članice uložile kako bi pridonijele ostvarivanju cilja Unije za 2030.

4. Ako, u području obnovljivih izvora energije, ne dovodeći u pitanje mjere na razini Unije utvrđene u stavku 3., Komisija zaključi, na temelju svoje ocjene u skladu s člankom 25. stavcima 1. i 2. tijekom 2023., da linearna putanja Unije iz članka 25. stavka 2. nije zajednički ostvarena, države članice osiguravaju do 2024. da se sve nastale razlike pokriju dodatnim mjerama, na primjer:

- (a) prilagodbom udjela obnovljivih izvora energije u sektoru grijanja i hlađenja utvrđenog u članku 23. stavku 1. [preinaka Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];
- (b) prilagodbom udjela obnovljivih izvora energije u sektoru prometa utvrđenog u članku 25. stavku 1. [preinaka Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];
- (c) davanjem financijskog doprinosa platformi za financiranje uspostavljenoj na razini Unije iz koje se financiraju projekti obnovljivih izvora energije i kojom Komisija izravno ili neizravno upravlja;
- (d) ostalim mjerama za povećanje uvođenja obnovljivih izvora energije.

Takvim mjerama uzima se u obzir stupanj ambicioznosti ranih doprinosa predmetne države članice cilju Unije za 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije.

Ako država članica ne zadrži osnovni udio energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije iz članka 3. stavka 3. [preinaka Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767] od 2021. na dalje, predmetna država članica osigurava pokrivanje preostale razlike do osnovnog udjela davanjem financijskog doprinosa platformi za financiranje iz točke (c). Za potrebe ovog podstavka i točke (c) prvog podstavka, države članice mogu iskoristiti svoje prihode od godišnjih emisijskih jedinica u skladu s Direktivom 2003/87/EZ.

Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte u skladu s člankom 36. kako bi donijela nužne odredbe za uspostavu i rad platforme za financiranje iz točke (c).

5. Ako, u području energetske učinkovitosti, ne dovodeći u pitanje druge mjere na razini Unije u skladu sa stavkom 3., Komisija zaključi, na temelju ocjene u skladu s člankom 25. stavcima 1. i 3., tijekom 2023. da nije ostvaren dovoljan napredak prema zajedničkom ostvarivanju cilja energetske učinkovitosti Unije iz prve rečenice članka 25. stavka 3., ona do 2024. poduzima mjere, povrh onih utvrđenih Direktivom 2010/31/EU i Direktivom 2012/27/EU kako bi osigurala da su zadovoljeni obvezujući ciljevi energetske učinkovitosti Unije za 2030. Takvim mjerama posebno se može poboljšati energetska učinkovitost:

- (a) proizvoda, u skladu s Direktivom 2010/30/EU i Direktivom 2009/125/EU;
- (b) zgrada, u skladu s Direktivom 2010/31/EU i Direktivom 2012/27/EU i

- (c) prometa.

Članak 28.

Preporuke Komisije državama članicama

1. Komisija, prema potrebi, daje preporuke državama članicama kako bi osigurala ostvarivanje ciljeva energetske unije.
2. Kada se u ovoj Uredbi upućuje na ovaj članak, primjenjuju se sljedeća načela:
 - (a) predmetna država članica u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir preporuku u duhu solidarnosti između država članica i Unije i između država članica;
 - (b) država članica navodi, u svojem izvješću o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova izrađenom u godini nakon godine u kojoj je izdana preporuka, kako je u najvećoj mogućoj mjeri uzela u obzir preporuku te kako ju je provela ili ju planira provoditi. Ona će obrazložiti svako odstupanje od te preporuke;
 - (c) preporukama bi se trebale nadopunjavati posljednje posebne preporuke po državama izdane kontekstu Europskog semestra.

Članak 29.

Izvješće o stanju energetske unije

1. Komisija do 31. listopada svake godine dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o stanju Unije.
2. Izvješće o stanju Unije uključuje, među ostalim, sljedeće elemente:
 - (a) ocjenjivanje obavljeno u skladu s člankom 25.;
 - (b) prema potrebi, preporuke u skladu s člankom 28.;
 - (c) funkcioniranje tržišta ugljika iz članka 10. stavka 5. Direktive 2003/87/EZ, uključujući informacije o primjeni Direktive 2003/87/EZ iz članka 21. stavka 2. iste Direktive;
 - (d) bioenergetsku održivost Unije, koja sadržava informacije iz Priloga VIII.;
 - (e) dobrovoljne programe u pogledu kojih Komisija donijela odluku u skladu s člankom 27. stavkom 4. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predloženo u dokumentu COM(2016) 767] koji sadržavaju informacije iz Priloga IX. ovoj Uredbi;
 - (f) opće izvješće o napretku u primjeni [preinake Direktive 2009/72/EZ kako je predložena u dokumentu COM(2016) 864] u skladu s člankom 70. te Direktive;
 - (g) opće izvješće o napretku u primjeni Direktive 2009/73/EZ u skladu s člankom 52. te Direktive;
 - (h) sustave obveze energetske učinkovitosti iz članka 7. točke (a) Direktive 2012/27/EU [kako je izmijenjena prijedlogom COM(2016) 761];
 - (i) napredak država članica u stvaranju potpunog i operativnog energetskeg tržišta;
 - (j) stvarnu kvalitetu goriva u različitim državama članicama i zemljopisnu pokrivenost goriva s najvećim sadržajem sumpora od 10 mg/kg čiji je cilj osigurati pregled podataka o kvaliteti goriva u različitim državama članicama koji su dostavljeni u skladu s Direktivom 98/70/EZ;

- (k) ostala relevantna pitanja za provedbu energetske unije, uključujući javnu i privatnu potporu.

POGLAVLJE 6.

NACIONALNI SUSTAVI I SUSTAVI UNIJE ZA EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I UKLANJANJE PONORIMA

Članak 30.

Nacionalni sustavi inventara i sustavi inventara Unije

1. Države članice do 1. siječnja 2021. uspostavljaju nacionalne sustave inventara za procjenjivanje antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja ponorima stakleničkih plinova navedene u dijelu 2. Priloga III. ovoj Uredbi te njima upravljaju i nastoje ih stalno unaprijeđivati. One ih uspostavljaju i kako bi osigurale pravodobnost, transparentnost, točnost, dosljednost, usporedivost i potpunost svojih inventara stakleničkih plinova.
2. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela za inventare imaju pristup informacijama iz Priloga X. ovoj Uredbi, da iskorištavaju sustave izvješćivanja uspostavljene u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 517/2014 za poboljšanje procjene fluoriranih plinova u nacionalnim inventarima stakleničkih plinova i da mogu poduzeti godišnje provjere usklađenosti iz dijela 1. točaka (i) i (j) Priloga III. ovoj Uredbi.
3. Ovime se uspostavlja sustav inventara Unije u cilju osiguranja pravodobnosti, transparentnosti, točnosti, dosljednosti, usporedivosti i potpunosti nacionalnih inventara u odnosu na inventar stakleničkih plinova Unije. Komisija upravlja tim sustavom, održava ga i stalno ga nastoji unaprijediti, što uključuje uspostavu programa za osiguranje i kontrolu kvalitete, utvrđivanje ciljeva kvalitete i izradu plana za osiguranje i kontrolu kvalitete inventara, postupke za izradu procjena emisija za potrebe sastavljanja inventara Unije u skladu sa stavkom 5. ovog članka i revizije iz članka 31.
4. Komisija obavlja početne provjere točnosti preliminarnih podataka iz inventara stakleničkih plinova koje države članice trebaju dostaviti u skladu s člankom 23. stavkom 2. Ona šalje rezultate te provjere državama članicama u roku od šest tjedana od roka za dostavu. Države članice odgovaraju na sva relevantna pitanja nastala nakon početne provjere do 15. ožujka, zajedno s konačnim podnošenjem inventara za godinu X-2.
5. Ako država članica do 15. ožujka ne dostavi podatke iz inventara koji su potrebni za sastavljanje inventara Unije, Komisija, u dogovoru i bliskoj suradnji s predmetnom državom članicom, može pripremiti procjene kako bi nadopunila podatke koje je dostavila država članica. Komisija u tu svrhu upotrebljava smjernice koje se primjenjuju na pripremu nacionalnih inventara stakleničkih plinova.
6. Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte u skladu s člankom 36. kako bi utvrdila pravila o sadržaju, strukturi, formatu i postupku dostavljanja informacija povezanih s nacionalnim sustavima inventara i zahtjeve o uspostavi, radu i funkcioniranju nacionalnih sustava inventara i sustava inventara Unije. Pri izradi takvih akata Komisija vodi računa o relevantnim odlukama koje su donijela tijela UNFCCC-a ili Pariškog sporazuma.

Članak 31.

Revizija inventara

1. Komisija 2027. i 2032. obavlja sveobuhvatnu reviziju nacionalnih podataka iz inventara koje su dostavile države članice u skladu s člankom 23. stavkom 3. ove Uredbe u cilju praćenja smanjenja emisija stakleničkih plinova država članica ili njihova ograničenja u

skladu sa člancima 4., 9. i 10. Uredbe [] [ESR] i njihovih smanjenja emisija i poboljšanja uklanjanja ponorima u skladu s člancima 4. i 12. Uredbe [] [LULUCF] te svih ostalih ciljeva smanjenja ili ograničavanja emisija stakleničkih plinova utvrđenih u zakonodavstvu Unije. Države članice u potpunosti sudjeluju u tom postupku.

2. Sveobuhvatna revizija iz stavka 1. uključuje sljedeće:

- (a) kontrole u cilju provjere transparentnosti, točnosti, usklađenosti, usporedivosti i potpunosti dostavljenih podataka;
- (b) kontrole u cilju utvrđivanja slučajeva kada su podaci iz inventara pripremljeni na način koji nije u skladu sa dokumentacijom smjernica UNFCCC-a ili pravilima Unije;
- (c) kontrole u cilju utvrđivanja slučajeva kada se računovodstvo LULUCF-a obavlja na način koji nije u skladu sa dokumentacijom smjernica UNFCCC-a ili pravilima Unije i
- (d) prema potrebi, izračun preostalih nužnih tehničkih ispravaka, u dogovoru s državama članicama.

3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila rokove i postupak za obavljanje sveobuhvatne revizije, među ostalim zadaća iz stavka 2. ovog članka i osigurala primjereno savjetovanje s državama članicama u pogledu zaključaka tih revizija. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 37. stavka 3.

4. Komisija provedbenim aktom utvrđuje ukupni zbroj emisija za relevantne godine koji proizlazi iz ispravljenih podataka iz inventara za svaku državu članicu po okončanju revizije podijeljenih između podataka o emisijama relevantnih za članak 9. Uredbe [] [ESR] i podataka o emisijama iz dijela 1. točke (c) Priloga III. ovoj Uredbi te kako bi utvrdila ukupni zbroj emisija i uklanjanja relevantnih za članak 4. Uredbe [] [LULUCF].

5. Podaci za svaku državu članicu, kako su zabilježeni u registre uspostavljene u skladu s člankom 13. Uredbe [] [LULUCF] jedan mjesec nakon datuma objave provedbenog akta donesenog u skladu sa stavkom 4. ovog članka, upotrebljavaju se za provjeru usklađenosti s člankom 4. Uredbe [] [LULUCF], uključujući promjene takvih podataka koji nastaju kao posljedica toga što su države članice iskoristile fleksibilnosti u skladu s člankom 11. Uredbe [] [LULUCF].

6. Podaci za svaku državu članicu, kako su uneseni u registre uspostavljene u skladu s člankom 11. Uredbe [] [ESR] jedan mjesec nakon datuma provjere usklađenosti s Uredbom [] [LULUCF] iz stavka 5. ovog članka, upotrebljavaju se za provjeru usklađenosti u skladu s člankom 9. Uredbe [] [ESR] za godine 2021. i 2026. Provjera usklađenosti u skladu s člankom 9. Uredbe [] [ESR] za svaku od godina od 2022. do 2025. i od 2027. do 2030. obavlja se na datum koji pada jedan mjesec nakon datuma provjere usklađenosti za prethodnu godinu. Ta provjera uključuje promjene takvih podataka koje nastaju kao rezultat toga što je ta država članica iskoristila fleksibilnosti u skladu s člancima 5., 6. i 7. Uredbe [] [ESR].

Članak 32.

Nacionalni sustavi i sustavi Unije za politike i mjere i projekcije

1. Do 1. siječnja 2021. države članice upravljaju nacionalnim sustavima, a Komisija sustavom Unije, za izvješćivanje o politikama i mjerama i za izvješćivanje o projekcijama antropogenih emisija stakleničkih plinova iz izvora i uklanjanja ponorima te nastoje stalno unaprjeđivati te sustave. Ti sustavi uključuju relevantna institucionalna, pravna i postupovna

rješenja uspostavljena u državi članici i u Uniji za ocjenjivanje politike i izradu projekcija antropogenih emisija stakleničkih plinova iz izvora i uklanjanja ponorima.

2. Države članice i Komisija nastoje osigurati pravodobnost, transparentnost, točnost, dosljednost, usporedivost i potpunost dostavljenih informacija o politikama i mjerama te o projekcijama antropogenih emisija stakleničkih plinova iz izvora i uklanjanja ponorima, kako je navedeno u članku 16., uključujući uporabu i primjenu podataka, metoda i modela i provedbu aktivnosti osiguranja i kontrole kvalitete i analizu osjetljivosti.

3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila strukturu, format i postupke podnošenja informacija o nacionalnim sustavima i sustavima Unije za politike i mjere te za projekcije u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka i članka 16. Kad predlaže takve akte, Komisija uzima u obzir relevantne odluke koje su donijela tijela UNFCCC-a ili Pariškog sporazuma, uključujući međunarodno odgovorene zahtjeve izvješćivanja i rasporede praćenja i dostavljanja tih informacijama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 37. stavka 3.

Članak 33.

Uspostava i rad registara

1. Unija i države članice uspostavljaju i održavaju registre za točno računanje međunarodno utvrđenog doprinosa u skladu s člankom 4. stavkom 13. i za međunarodno prenesene ishode ublažavanja u skladu s člankom 6. Pariškog sporazuma.

2. Unija i države članice mogu održavati svoje registre u objedinjenom sustavu zajedno s jednom ili više država članica.

3. Podaci u registrima iz stavka 1. ovog članka stavljaju se na raspolaganje središnjem administratoru imenovanom u skladu s člankom 20. Direktive 2003/87/EZ.

4. Komisija ima ovlasti donositi delegirane akte u skladu s člankom 36. kako bi uspostavila registre iz stavka 1. ovog članka i ostvarila, s pomoću registara Unije i država članica, nužnu tehničku provedbu relevantnih odluka tijela UNFCCC-a i Pariškog sporazuma, u skladu sa stavkom 1.

POGLAVLJE 7. SURADNJA I POTPORA

Članak 34.

Suradnja između država članica i Unije

1. Države članice u potpunosti surađuju uzajamno i s Unijom i koordiniraju svoja djelovanja u pogledu obveza iz ove Uredbe, posebno u sljedećem:

- (a) postupku izrade, donošenja, prijavljivanja i ocjenjivanja integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člancima 9. do 12.;
- (b) postupku izrade, donošenja, prijavljivanja i ocjenjivanja izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člankom 15. i godišnjih izvješća u skladu s člankom 23.;
- (c) postupku povezanom s preporukama Komisije i provedbi tih preporuka u skladu s člankom 9. stavcima 2. i 3., člankom 15. stavkom 5., člankom 26. stavkom 1. i člankom 27. stavcima 2. i 3.;
- (d) izradi inventara stakleničkih plinova Unije i izradi izvješća o inventaru stakleničkih plinova Unije, u skladu s člankom 23. stavkom 3.;
- (e) izradi nacionalnih komunikacijskih planova Unije u skladu s člankom 12. UNFCCC-a i dvogodišnjeg izvješća Unije u skladu s Odlukom 2/CP.17 ili sljedećim relevantnim odlukama koje su donijela tijela UNFCCC-a;
- (f) postupcima revizije i usklađivanja u skladu s UNFCCC-om i Pariškim sporazumom u skladu s bilo kojom primjenjivom odlukom u skladu s UNFCCC-om te u postupku Unije za reviziju inventara stakleničkih plinova država članica iz članka 31. ove Uredbe;
- (g) prilagodbama nakon postupka preispitivanja iz članka 31. ili drugim promjenama inventara i izvješća o inventaru koja su dostavljena ili će biti dostavljena Tajništvu UNFCCC-a;
- (h) izradi približnog inventara stakleničkih plinova Unije u skladu s člankom 23. stavkom 1. točkom (a) i posljednjim podstavkom članka 23. stavka 1.

2. Komisija može, na zahtjev države članice, dati tehničku potporu državama članicama u pogledu obveza iz ove Uredbe.

Članak 35.

Uloga Europske agencije za okoliš

Europska agencija za okoliš pomaže Komisiji u njezinom radu u dimenzijama dekarbonizacije i energetske učinkovitosti u cilju usklađivanja s člancima 14., 15., 16., 17., 18., 19., 23., 24., 25., 29., 30., 31., 32. i 34., u skladu sa svojim godišnjim programom rada. To uključuje potrebnu pomoć u pogledu sljedećeg:

- (a) prikupljanja informacija koje su države članice dostavile o politikama i mjerama te o projekcijama;
- (b) provođenja postupaka osiguranja i kontrole kvalitete informacija koje su dostavile države članice o projekcijama i politikama i mjerama;

- (c) izrade procjena ili nadopunjavanja procjena dostupnih Europskoj komisiji za podatke o projekcijama koje države članice nisu prijavile;
- (d) prikupljanja podataka, koji se ako je moguće uzimaju iz europske statistike i vremenski su primjereni, prema potrebi za izvješće o stanju unije Europskom parlamentu i Vijeću koje priprema Komisija;
- (e) širenja informacija prikupljenih u skladu s ovom Uredbom, uključujući održavanje i ažuriranje baze podataka o politikama i mjerama ublažavanja država članica i Europske platforme za prilagodbu klimatskim promjenama u pogledu učinaka, ranjivosti i prilagodbe klimatskim promjenama;
- (f) obavljanja postupaka osiguranja i kontrole kvalitete u izradi inventara stakleničkih plinova Unije;
- (g) izrade inventara stakleničkih plinova Unije i izradi izvješća o inventaru stakleničkih plinova Unije;
- (h) pripreme procjena za podatke koji nisu dostavljeni u okviru nacionalnih inventara stakleničkih plinova;
- (i) obavljanja revizije iz članka 31.;
- (j) izrade približnih inventara stakleničkih plinova Unije.

POGLAVLJE 8. DELEGIRANJE

Članak 36.

Izvršavanje delegiranih ovlasti

1. Ovlasti za donošenje delegiranih akata prenose se na Komisiju u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom članku.
2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavaka 4. i članka 23. stavka 5., članka 27. stavka 4., članka 30. stavka 6. i članka 33. stavka 4. dodjeljuju se Komisiji na pet godina od *[datuma stupanja na snagu ove Uredbe]*. Komisija sastavlja izvješće u pogledu delegiranja ovlasti najkasnije devet mjeseci prije isteka petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 4., članka 23. stavka 5., članka 27. stavka 4., članka 30. stavka 6. i članka 33. stavka 4. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Odluka proizvodi učinke dan nakon objave u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum naveden u odluci. Odlukom se ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima propisanim u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istovremeno dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 4., članka 23. stavka 5. članka 27. stavka 4., članka 30. stavka 6. i članka 33. stavka 4. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

POGLAVLJE 9.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Odbor za energetske unije

1. Komisiji pomaže Odbor za energetske unije. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća i sastaje se u odgovarajućim sektorskim sastavima relevantnima za ovu Uredbu.
2. Ovim Odborom zamjenjuje se odbor osnovan člankom 8. Odluke 93/389/EEZ, člankom 9. Odluke 280/2004/EZ i člankom 26. Uredbe (EU) 525/2013. Upućivanja na odbor osnovan u skladu s tim pravnim aktima tumače se kao upućivanja na odbor uspostavljen ovom Uredbom.
3. Kod upućivanja na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 38.

Preispitivanje

Komisija do 28. veljače 2026 i svakih pet godina nakon toga izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe, o njezinom doprinosu upravljanju energetskom unijom i o usklađenosti odredaba o planiranju, izvješćivanju i praćenju iz ove Uredbe s drugim zakonodavstvom Unije ili budućim odlukama povezanim s UNFCCC-om i Pariškim sporazumom. Komisija prema potrebi daje prijedloge.

Članak 39.

Izmjene Direktive 94/22/EZ

Direktiva 94/22/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 8. stavak 2. briše se;
- (2) članak 9. briše se.

Članak 40.

Izmjene Direktive 98/70/EZ

Direktiva 98/70/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 8. stavku 4. briše se druga rečenica;
- (2) u članku 7.a stavku 1. trećem podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:
„ukupne količine za svaku isporučenu vrstu goriva ili energije; i”;
- (3) u članku 7.a stavku 2. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice od isporučitelja zahtijevaju da do 31. prosinca 2020. što je moguće postupnije smanjuju emisije stakleničkih plinova po energetskoj jedinici isporučenog goriva ili energije do 10 % u odnosu na osnovnu normu za gorivo iz Priloga II. Direktivi Vijeća (EU) 2015/652.”

Članak 41.
Izmjena Direktive 2009/31/EZ

U članku 38. Direktive 2009/31/EZ briše se stavak 1.

Članak 42.
Izmjene Uredbe 663/2009/EZ

Uredba 663/2009/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 27. brišu se stavci 1. i 3.;
- (2) članak 28. briše se.

Članak 43.
Izmjena Uredbe (EZ) 715/2009/EZ

Članak 29. Uredbe (EZ) br. 715/2009/EZ briše se.

Članak 44.
Izmjene Direktive 2009/73/EZ

Direktiva 2009/73/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) članak 5. briše se;
- (2) članak 52. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 52.

Izvješćivanje

Komisija prati i ispituje primjenu ove Direktive te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi opće izvješće o napretku kao prilog izvješću o stanju energetske unije iz članka 29. Uredbe [XX/20XX] [ove Uredbe].”

Članak 45.
Izmjena Direktive Vijeća 2009/119/EZ

U članku 6. Direktive 2009/119/EZ stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Do 15. ožujka svake godine svaka država članica dostavlja Komisiji primjerak sažetka registra zaliha iz stavka 1. iz kojeg se vide barem količine i vrsta zaliha za slučaj nužde koje su uvrštene u registar na posljednji dan prethodne kalendarske godine.”

Članak 46.
Izmjene Direktive 2010/31/EZ

Direktiva 2010/31/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 2.a Direktive 2010/31/EU [kako je izmijenjena prijedlogom COM(2016) 765] umeće se sljedeći stavak 4.:

„4. Dugoročna strategija iz stavka 1. podnosi se Komisiji kao dio integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana u skladu s člankom 3. Uredbe [XX/20XX] ove Uredbe.”;

(2) u članku 5. stavku 2. drugom podstavku briše se rečenica „To se izvješće može uključiti u planove djelovanja u vezi s energetsom učinkovitosti iz članka 14. stavka 2. Direktive 2006/32/EZ.”;

(3) u članku 9. stavku 5. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U okviru izvješća o stanju energetske unije iz članka 29. Uredbe [XX/20XX] [ove Uredbe] Komisija svake dvije godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o napretku koji su države članice postigle u povećavanju broja zgrada gotovo nulte energije. Komisija na temelju tih dostavljenih informacija izrađuje plan djelovanja i prema potrebi predlaže preporuke i mjere u skladu s člancima 27. i 28. Uredbe [XX/20XX] [ove Uredbe] za povećanje broja tih zgrada i potiče primjenu najbolje prakse za troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije”;

(4) u članku 10. brišu se stavci 2. i 3.

Članak 47.

Izmjene Direktive 2012/27/EZ

Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 4. briše se posljednji stavak;
- (2) u članku 18. stavku 1. briše se točka (e);
- (3) u članku 24. brišu se stavci 1. do 4. i 11.;
- (4) briše se Prilog XIV.

Članak 48.

Izmjene Direktive 2013/30/EZ

U članku 25. Direktive 2013/30/EZ stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice svake godine u okviru godišnjeg izvješćivanja u skladu s člankom 23. Uredbe [XX/20XX] [ove Uredbe] dostavljaju informacije navedene u Prilogu IX. točki 3.”

Članak 49.

Izmjene Direktive Vijeća (EU) 2015/652

Direktiva Vijeća (EU) br. 2015/652 mijenja se kako slijedi:

- (1) u Prilogu I. dijelu 2. brišu se točke 2., 3. 4. i 7.;
- (2) Prilog III. mijenja se kako slijedi:
 - (a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:
 - (b) „1. Države članice dostavljaju podatke navedene u točki 3. Navedeni podaci moraju se dostaviti za sva goriva i energente stavljene na tržište u svakoj državi članici. Ako se razna biogoriva miješaju s fosilnim gorivima, moraju se navesti podaci za svako biogorivo.”;
 - (c) u točki 3. brišu se podtočke (e) i (f);
- (3) Prilog IV. mijenja se kako slijedi:

- (a) brišu se sljedeći predlošci za dostavljanje informacija radi osiguravanja sukladnosti dostavljenih podataka:
 - Podrijetlo – pojedinačni isporučitelji,
 - Podrijetlo – zajednički isporučitelji,
 - Mjesto kupnje;
- (b) u napomenama uz format brišu se točke 8. i 9.

Članak 50.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) br. 525/2013 stavlja se izvan snage od 1. siječnja 2021. podložno prijelaznim odredbama iz članka 51. Upućivanja na Uredbu stavljenу izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu XI.

Članak 51.

Prijelazne odredbe

Odstupajući od članka 50. ove Uredbe, članak 7. i članak 17. stavak 1. točke (a) i (d) Uredbe (EU) br. 525/2013 nastavljaju se primjenjivati na izvješća koja sadržavaju podatke koji su u skladu s tim člancima propisani za godine 2018., 2019. i 2020.

Članak 19. Uredbe (EU) br. 525/2013 nastavlja se primjenjivati na revizije podataka iz inventara stakleničkih plinova za godine 2018., 2019. i 2020.

Članak 22. Uredbe (EU) br. 525/2013 nastavlja se primjenjivati na podnošenje izvješća propisanog tim člankom.

Članak 52.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 33., članak 46. stavci 2. do 4. i članak 47. stavci 3. i 4. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Službe Komisije

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski utjecaj
- 1.7. Predviđene metode upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni utjecaj na operativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3. *Procijenjeni utjecaj na odobrena administrativna sredstva*
 - 3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinosi trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

UREDBA (EU) EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o upravljanju energetsom unijom

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB⁴⁰

32: Energetika

34: Klimatska politika

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

☒ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**⁴¹

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Predloženom Uredbom nastoji se osigurati usklađena i dosljedna provedba Strategije energetske unije u svih njezinih pet dimenzija te zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije s pomoću kombinacije mjera EU-a i nacionalnih mjera na temelju usklađenih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja i funkcionalnog postupka upravljanja između Komisije i država članica.

Uspostava energetske unije jedan je od deset političkih prioriteta Komisije i ovaj prijedlog važan je element Strateškog okvira za energetske uniju.

Prijedlog su zajednički izradili GU za energetiku i GU za klimatsku politiku.

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Posebni cilj br.

za GU za energetiku: Posebni cilj br. 6: Provedba i praćenje provedbe opće strategije energetske unije.

Za GU za klimatsku politiku: Posebni cilj br. 6: Provedba Strategije energetske unije u cilju postizanja pojačanog mehanizma upravljanja klimatskom i energetsom politikom koji uključuje usklađeno izvješćivanje i planiranje nakon 2020. (koordinacija s GU ENER).

⁴⁰

ABM: upravljanje na temelju djelatnosti; ABB: priprema proračuna na temelju djelatnosti.

⁴¹

Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB:

Potrošnja GU za energetiku odvija se kroz aktivnost u okviru strukture ABB 32.02 Tradicionalni i obnovljivi izvori energije (ili AAB1: Tradicionalni i obnovljivi izvori energije).

U planu upravljanja za 2016. i u skladu s novom strukturom određenih ciljeva nakon energetske unije, strukturom ABB1 pridonosi se svih 6 posebnih ciljeva, među ostalim aspektima konkurentnosti posebnog cilja 5.

ZA GU CLIMA nalazi se u okviru aktivnosti u okviru strukture ABB 34 02 – „Mjere klimatske politike na razini Unije i međunarodnoj razini

1.4.3. Očekivani rezultat/rezultati i utjecaj

Navesti učinke koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljne korisnike/skupine.

Integriranim nacionalnim energetske i klimatske planovima i odgovarajućim izvješćima o napretku trebalo bi se umanjiti administrativno opterećenje država članica i Komisije, poboljšati kvaliteta informacija i transparentnost, osigurati pravodobna provedba i praćenje ciljeva energetske unije i poboljšati međusobne veze i sinergije između područja energetske i klimatske politike.

Usklađivanjem postojećih obveza planiranja i izvješćivanja država članica i obveza praćenja Komisije poboljšalo bi se stanje svih dionika u skladu s načelima djelotvornosti, učinkovitosti, dodatne vrijednosti EU-a, relevantnosti i dosljednosti u okviru bolje regulative.

Nadalje, u ovom prijedlogu utvrdit će se sadržaj i primjerena učestalost nacionalnih planova, izvješća o napretku i integriranog praćenja Komisije te povezani postupak upravljanja između država članica i Komisije, uključujući regionalnu koordinaciju. Njime se nastoji postići usklađenost s petogodišnjim ciklusom revizije iz Pariškog sporazuma.

1.4.4. Pokazatelji rezultata i utjecaja

Navesti pokazatelje koji omogućuju praćenje provedbe prijedloga/inicijative.

Provedbom prijedloga trebale bi se osigurati transparentne informacije o zajedničkom napretku država članica i EU-a prema ostvarenju ciljeva energetske unije za 2030. i nakon toga i okvir za upravljanje koji je primjeren za provedbu Strategije energetske unije.

Pokazatelj za provedbu prijedloga sljedeći je: broj država članica koje pravodobno dostave integrirane planove (kako je navedeno u Uredbi).

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjev/zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti

Države članice morat će dostaviti manji broj nacionalnih izvješća i planova propisanih različitim sektorskim pravnim instrumentima već bi umjesto toga trebale Komisiji redovito dostavljati integrirane planove i izvješća. Na temelju informacija

koje su dostavile države članice, Komisija bi trebala izraditi potrebna izvješća o praćenju.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a*

Prvo, imajući na umu da se nekoliko elemenata Strategije energetske unije odnosi na ciljeve utvrđene na razini EU-a, za ostvarenje tih ciljeva potrebno je djelovanje na razini EU-a te usklađenost energetske i klimatske politike u EU-u i svim njegovim državama članicama, uz očuvanje fleksibilnosti za države članice.

Nadalje, većina energetske izazova s kojima se Unija suočava ne može se riješiti nekoordiniranim djelovanjem na nacionalnoj razini. Isto se primjenjuje na klimatske promjene koje su po svojoj prirodi prekogranične prirode i ne mogu se riješiti samo lokalnim i nacionalnim djelovanjem. Stoga je nužna koordinacija klimatske politike na europskoj i globalnoj razini. Stoga je djelovanje EU-a opravdano za praćenje napretka u provedbi energetske i klimatske politike u cijelom EU-u u skladu s ciljevima energetske unije i funkcioniranja unutarnjeg energetskog tržišta.

Drugo, zbog prekogranične važnosti svake dimenzije energetske unije, EU mora raditi na daljnjem promicanju pojačane suradnje među državama članicama. Nijedna dimenzija energetske unije ne bi se mogla učinkovito provoditi kada između država članica i Komisije ne bi postojao postupak upravljanja EU-a kojim će se osigurati regionalni pristup energetske i klimatske politici. Također treba stvoriti poticajan okvir kojim će se osigurati da je EU spreman potpuno sudjelovati u postupcima revizije u skladu s Pariškim sporazumom, čime će se osigurati najveća moguća usklađenost i sinergije.

Treće, djelovanje EU-a opravdano je u pogledu cilja inicijative koji se sastoji od usklađivanja postojećih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja jer se postojeće zakonodavstvo EU-a u području pravne stečevine za energetiku i Uredba o mehanizmu praćenja mogu izmijeniti samo zakonodavnim prijedlozima u cilju smanjenja administrativnog opterećenja država članica i Komisije i jačanja usklađenosti planiranja i izvješćivanja te u cilju postizanja usporedivosti nacionalnih planova i izvješća o napretku.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Većinom postojećih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja osiguravaju se koristi u pogledu korisnih informacija o određenom području politike i podupire se provedba posebnih ciljeva politike utvrđenih u sektorskom zakonodavstvu. Trenutačnim obvezama izvješćivanja Komisije osigurava se da Komisija obavijesti Europski parlament, Vijeće i opću javnost o rezultatima ostvarenima provedbom zakonodavstva EU-a i o napretku koji su EU i njegove države članice ostvarili u pogledu izvršavanja svojih međunarodno preuzetih obveza u skladu s UNFCCC-om.

Međutim, postojeći okvir nije primjeren za ciljeve energetske i klimatske politike za 2030. i ciljeve energetske unije jer se njime ne osigurava usklađenost politika između obveza u području energetike te usklađenost između područja energetske i klimatske politike. Nadalje, smatra se neki od postojećih planova i izvješća donose velike administrativne troškove.

1.5.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Prijedlog je u skladu s revizijom Direktive 2009/28/EZ (Direktiva o obnovljivim izvorima energije), Direktive 2010/31/EU (Direktiva o energetske učinkovitosti

zgrada), Direktive 2012/27/EU (Direktiva o energetskej učinkovitosti) i s inicijativom o novom modelu tržišta.

On je također u skladu s Odlukom 406/2009 EC (Odluka o zajedničkom naporu – primjenjuje se od 2013. do 2020.), prijedlogom akta koji će ju naslijediti za razdoblje od 2021. do 2030., COM(2016) 482 final - 2016/0231 (COD) (Prijedlog Uredbe obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. za otpornu energetske uniju i ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama) te s prijedlogom o LULUCF-u COM(2016) 479 final - 2016/0230 (COD) (Prijedlog Uredbe o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatske i energetske politike do 2030. te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama). Tim inicijativama nastoji se uspostaviti sektorski specifični pravni okvir nakon 2020., dok će se ovim prijedlogom uspostaviti opći upravljački okvir za ostvarivanje ciljeva energetske unije.

On je također u skladu s Direktivom 2009/31/EZ o geološkom skladištenju ugljikova dioksida.

1.6. Trajanje i financijski utjecaj

☐ Prijedlog/inicijativa **ograničenog trajanja**

- ☐ prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ Financijski utjecaj od GGGG do GGGG

☒ Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

- Provedba s početnim razdobljem od 2018. neograničenog trajanja,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđene metode upravljanja⁴²

☒ **Izravno upravljanje** Komisije

- ☒ koje obavljaju njezini odjeli, uključujući njezino osoblje u delegacijama Unije;
- ☐ preko izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

X Neizravno upravljanje povjeravanjem zadataka izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☒ tijelima na koja se upućuje u člancima 208. i 209. Financijske uredbe;
- ☐ tijelima javnog prava;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba posebnih aktivnosti u ZVSP-u u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

Za provedbu zahtjeva ove Uredbe bit će potrebno sudjelovanje JRC-a i EEA-a.

⁴²

Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Financijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Uredbom se utvrđuju učestalost i uvjeti za planiranje, izvješćivanje i praćenje država članica. Komisiji će za obavljanje zadaća praćenja biti potrebna tehnička potpora izvoditelja. Nadalje, planira se uspostava novog komunikacijskog alata, uključujući internetsku platformu i javno *web*-mjesto za razmjenu informacija i najbolje prakse i njihovo širenje općoj javnosti.

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizik/rizici

Države članice mogu odgoditi primjenu svojih obveza planiranja i izvješćivanja. Iz tog razloga uspostaviti će se internetska baza podataka. Kvaliteta i potpunost podataka također mogu biti važni rizici, posebno na početku postupka.

Rizici povezani s funkcioniranjem internetske platforme odnose se većinom na probleme povezane s IT-jem, kao što su mogući kvar sustava i pitanja povjerljivosti.

2.2.2. Informacije o uspostavi sustava unutarnje kontrole

Predviđene metode kontrole propisane su u Financijskoj uredbi i Pravilima za primjenu.

2.2.3. Procjene troškova i koristi kontrola i procjena očekivane razine rizika od pogreške

Nije primjenjivo.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu od prijevara.

Nisu predviđene posebne mjere osim primjene Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [...][Naslov.....]	Dif./nedif ⁴³	zemalja EFTA-e ⁴⁴	zemalja kandidatkinja ⁴⁵	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
5 Administrativni poslovi	32 01 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje u području energetske politike	Nedif.	NE	NE	NE	NE
5 Administrativni poslovi	32 01 02 Vanjsko osoblje i ostali rashodi za upravljanje kojima se podupire područje energetske politike	Nedif.	NE	NE	NE	NE
5 Administrativni poslovi	34 01 01 Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje u području klimatske politike	Nedif.	NE	NE	NE	NE
5 Administrativni poslovi	34 01 02 Vanjsko osoblje i ostali rashodi za upravljanje kojima se podupire područje klimatske politike	Nedif.	NE	NE	NE	NE
1A	32 02 02 Aktivnosti potpore europskoj energetskej politici i unutarnjem energetskom tržištu	Dif.	NE	NE	NE	NE
2	34.02.01. Smanjenje emisija stakleničkih plinova (ublažavanje)	Dif.	NE	NE	NE	NE

⁴³ Dif. = diferencirana odobrena sredstva / nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁴⁴ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine

⁴⁵ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov.....]	Dif./nedif.	iz zemalja EFTA-e	iz zemalja kandidatkin ja	iz trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	[...][XX.YY.YY.YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

Procijenjeni rashodi navedeni u ovom odjeljku u cijelosti će se pokriti u okviru postojeće programirane financijske omotnice za predmetne proračunske linije do 2020.

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj 1A	Naslov 1A - Konkurentnost za rast i zapošljavanje
---	---------	---

GU: <ENER>			Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO 2018.+2019.+2020 .
• Odobrena sredstva za poslovanje										
Broj proračunske linije	Preuzete obveze	(1)	0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja	(2)	0	0,150	0,350					0,500
Odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁴⁶										
Broj proračunske linije		(3)								
UKUPNA odobrena sredstva za GU <ENER>	Preuzete obveze	=1+1a +3	0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja	=2+2a +3	0	0,150	0,350					0,500

⁴⁶ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravnih istraživanja i izravnih istraživanja.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Preuzete obveze	(4)	0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja	(5)	0	0,150	0,350					0,500
• UKUPNA odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <1A.> višegodišnjeg financijskog okvira	Preuzete obveze	=4+ 6	0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja	=5+ 6	0	0,150	0,350					0,500

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	2	Održivi rast: Prirodni resursi
---	---	--------------------------------

GU: < CLIMA>			Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.				UKUPNO 2018.+2019.+2020 .
• Odobrena sredstva za poslovanje									
Proračunska stavka 34 02 01	Preuzete obveze	(1a)	0	0,500	0,500				1,000
	Plaćanja	(2a)	0	0,150	0,350				0,500

• Odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁴⁷										
UKUPNA odobrena sredstva za GU < CLIMA >	Preuzete obveze	=1a +1b	0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja	=2a +2b	0	0,150	0,350					0,500

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Preuzete obveze	(4a)	0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja	(5a)	0	0,150	0,350					0,500
• UKUPNA odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6a)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <2> višegodišnjeg financijskog okvira	Preuzete obveze		0	0,500	0,500					1,000
	Plaćanja		0	0,150	0,350					0,500

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više naslova:

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Preuzete obveze	(4)	0	1,000	1,000					2,000
	Plaćanja	(5)	0	0,300	0,700					1,000
• UKUPNA odobrena administrativna sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								

⁴⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravnih istraživanja i izravnih istraživanja.

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 do 4 višegodišnjeg financijskog okvira (Referentni iznos)	Preuzete obveze	=4+ 6	0	1,000	1,000					2,000
	Plaćanja	=5+ 6	0	0,300	0,700					1,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	5	„Administrativni rashodi“
--	---	---------------------------

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.					UKUPNO 2018.+2019.+2020 .
GU: <ENER, CLIMA>									
• Ljudski resursi		2,356	2,356	2,356					7,068
• Ostali administrativni rashodi		0,280	0,280	0,280					0,840
UKUPNO GU <ENER, CLIMA>	Odobrena sredstva	2,636	2,636	2,636					7,908

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 5 višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne preuzete obveze = ukupna plaćanja)	2,636	2,636	2,636					7,908
---	---	-------	-------	-------	--	--	--	--	-------

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.					UKUPNO 2018.+2019.+2020 .)
--	--	-----------------	-----------------	-----------------	--	--	--	--	----------------------------------

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 do 5 višegodišnjeg financijskog okvira	Preuzete obveze	2,636	3,636	3,636					9,908
	Plaćanja	2,636	2,936	3,336					8,908

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na operativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su odobrena sredstva za poslovanje kako je navedeno u nastavku:

Odobrena sredstva za preuzete obveze u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Godina 2018.		Godina 2019.		Godina 2020.				Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)						UKUPNO 2018.+2019.+2020.	
	REZULTATI																	
	Vrsta ⁴⁸	Prosječni trošak po rezultatu	Br.	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Sveukupno	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1 ⁴⁹ ...																		
- Tehnička pomoć praćenje napretka država članica koji obavlja Komisija ⁵⁰				0		0,250		0,440									0,690	
– Razvoj i rad baze podataka				0		0,250		0,060									0,310	

⁴⁸ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih razmjena studenata, broj izgrađenih km cesta itd.)

⁴⁹ Kako je opisano u točki 1.4.2. „Posebni cilj/ciljevi...”.

⁵⁰ Takvom pomoći moglo bi biti obuhvaćeno ocjenjivanje izvješća, razgovori s dionicima, organizacija radionica i konferencija itd.

– Ugovor o uslugama za potporu praćenja CLIMA-e	SER				1	0,500	1	0,500									1,000
Međuzbroj za posebni cilj br. 1			0			1,000		1,000									2,000
POSEBNI CILJ br. 2 ...																	
- Rezultat																	
Međuzbroj za posebni cilj br. 2																	
UKUPNI TROŠAK			0			1,000		1,000									2,000

3.2.3. Procijenjeni utjecaj na odobrena administrativna sredstva

3.2.3.1. Sažetak

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena administrativna sredstva
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su odobrena administrativna sredstva kako je navedeno u nastavku:

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO 2018.+2019.+2020.
--	------------------------	------------------------	------------------------	--	--	-------------------------------------

NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	1,686+ 0,670	1,686+ 0,670	1,686+ 0,670					7,068
Ostali administrativni rashodi	0.280	0.280	0,280					0,840
Međuzbroj za NASLOV 5. višegodišnjeg financijskog okvira	2,636	2,636	2,636					7,908

Izvan NASLOVA 5.⁵¹ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj Izvan NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO OPĆENITO	2,636	2,636	2,636					7,908
------------------------	-------	-------	-------	--	--	--	--	-------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁵¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravnih istraživanja i izravnih istraživanja.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih potencijala

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nije potrebno korištenje ljudskih potencijala.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su ljudski resursi kako je navedeno u nastavku:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godi na 2018 .	Godi na 2019 .	Godin a 2020.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)
•Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeni djelatnici)					
XX 01 01 01 (Sjedišta i predstavništva Komisije)	12+5	12+5	12+5		
XX 01 01 02 (Delegacije)					
XX 01 05 01 (Neizravno istraživanje)					
10 01 05 01 (izravna istraživanja)					
•Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁵²					
XX 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	1	1	1		
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)					
XX 01 04 gg ⁵³	– u sjedištima				
	– u delegacijama				
XX 01 05 02 (UO, UNS, UsO - neizravna istraživanja)					
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravna istraživanja)					
UKUPNO	18	18	18		

32 se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna UKUPNO

34 se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna UKUPNO

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse pokrit će se odobrenim sredstvima koja su već namijenjena upravljanju djelovanjem i/ili koja su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, iz bilo kojih dodatnih sredstava koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća koje treba obaviti:

Dužnosnici i privremeno osoblje	12 (ENER) + 5 (CLIMA)
Vanjsko osoblje	1 (ENER)

⁵² UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = Upućeni nacionalni stručnjaci INT = osoblje agencije; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁵³ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom

- ☒ Prijedlog/inicijativa u skladu je s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom.
- ☐ Prijedlog/inicijativa povlači za sobom reprogramiranje odgovarajućeg naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti odgovarajuće proračunske linije i iznose.

- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta za financijsku fleksibilnost ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasnite što je potrebno, navodeći odgovarajuće proračunske naslove i linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinosi trećih strana

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih osoba u financiranju.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNA sredstva sufinanciranja								

3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski utjecaj na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski utjecaj:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na razne prihode

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska linija u okviru prihoda	Odobrena sredstva dostupna za tekuću proračunsku godinu	Utjecaj prijedloga/inicijative ⁵⁴						
		Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)		
Članak								

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuću proračunsku liniju/odgovarajuće proračunske linije u okviru rashoda.

Navesti metodu izračunavanja utjecaja na prihode.

⁵⁴

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjeni za 25 % na ime troškova naplate.

Zakonodavni financijski izvještaj „Agencija”

Europska agencija za okoliš

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski utjecaj
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva [tijela]*
 - 3.2.3. *Procijenjen utjecaj na ljudske resurse[tijelo]*
 - 3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinosi trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

UREDBA (EU) EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o upravljanju energetsom unijom

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB⁵⁵

32: Energetika

34: Klimatska politika

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

☒ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**⁵⁶

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Predloženom Uredbom nastoji se osigurati usklađena i dosljedna provedba Strategije energetske unije u svih njezinih pet dimenzija te zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije s pomoću kombinacije mjera EU-a i nacionalnih mjera na temelju usklađenih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja i funkcionalnog postupka upravljanja između Komisije i država članica.

Uspostava energetske unije jedan je od deset političkih prioriteta Komisije i ovaj prijedlog važan je element Strateškog okvira za energetske uniju.

Prijedlog su zajednički izradili GU za energetiku i GU za klimatsku politiku.

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Posebni cilj br.

za GU za energetiku: Posebni cilj br. 6: Provedba i praćenje provedbe opće strategije energetske unije.

Za GU za klimatsku politiku: Za GU za klimatsku politiku: Posebni cilj br. 6: Provedba Strategije energetske unije u cilju postizanja pojačanog mehanizma upravljanja klimatskom i energetsom politikom koji uključuje usklađeno izvješćivanje i planiranje nakon 2020. (koordinacija s GU ENER).

Odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB:

⁵⁵

ABM: upravljanje na temelju djelatnosti; ABB: priprema proračuna na temelju djelatnosti.

⁵⁶

Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Potrošnja GU za energetiku odvija se kroz aktivnost u okviru strukture ABB 32.02 Tradicionalni i obnovljivi izvori energije (ili AAB1: Tradicionalni i obnovljivi izvori energije).

U planu upravljanja za 2016. i u skladu s novom strukturom određenih ciljeva nakon energetske unije, strukturom ABB1 pridonosi se ostvarenju svih 6 posebnih ciljeva, među ostalim aspektima konkurentnosti posebnog cilja 5.

ZA GU CLIMA nalazi se u okviru aktivnosti u okviru strukture ABB 34 02 – „Mjere klimatske politike na razini Unije i međunarodnoj razini

Prijedlog se odnosi i na strateško područje 1.3. višegodišnjeg programa rada Europske agencije za okoliš: „Doprinos provedbi politike o ublažavanju klimatskih promjena i energetici” te strateško područje 3.2. „Razvoj tehničkih sustava”

1.4.3. *Očekivani rezultat/rezultati i utjecaj*

Navesti učinke koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljane korisnike/skupine.

Integriranim nacionalnim energetske i klimatske planovima i odgovarajućim izvješćima o napretku trebalo bi se umanjiti administrativno opterećenje država članica i Komisije, poboljšati kvaliteta informacija i transparentnost, osigurati pravodobna provedba i praćenje ciljeva energetske unije i poboljšati međusobne veze i sinergije između područja energetske i klimatske politike.

Usklađivanjem postojećih obveza planiranja i izvješćivanja država članica i obveza praćenja Komisije poboljšalo bi se stanje svih dionika u skladu s načelima djelotvornosti, učinkovitosti, dodatne vrijednosti EU-a, relevantnosti i dosljednosti u okviru bolje regulative.

Nadalje, u ovom prijedlogu utvrdit će se sadržaj i primjerena učestalost nacionalnih planova, izvješća o napretku i integriranog praćenja Komisije te povezani postupak upravljanja između država članica i Komisije, uključujući regionalnu koordinaciju. Njime se nastoji postići usklađenost s petogodišnjim ciklusom revizije iz Pariškog sporazuma.

1.4.4. *Pokazatelji rezultata i utjecaja*

Navesti pokazatelje koji omogućuju praćenje provedbe prijedloga/inicijative.

Provedbom prijedloga trebale bi se osigurati transparentne informacije o zajedničkom napretku država članica i EU-a prema ostvarenju ciljeva energetske unije za 2030. i nakon toga i okvir za upravljanje koji je primjeren za provedbu Strategije energetske unije.

Pokazatelj za provedbu prijedloga sljedeći je: broj država članica koje pravodobno dostavljaju integrirane planove, dvogodišnja izvješća o napretku i godišnja izvješća (kako je navedeno u Uredbi).

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjev/zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti*

Države članice morat će dostaviti manji broj nacionalnih izvješća i planova propisanih različitim sektorskim pravnim instrumentima već bi umjesto toga trebale Komisiji redovito dostavljati integrirane planove i izvješća. Na temelju informacija koje su dostavile države članice, Komisija bi trebala izraditi potrebna izvješća o praćenju.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a*

Prvo, imajući na umu da se nekoliko elemenata Strategije energetske unije odnosi na ciljeve utvrđene na razini EU-a, za ostvarenje tih ciljeva potrebno je djelovanje na razini EU-a te usklađenost energetske i klimatske politike u EU-u i svim njegovim državama članicama, uz očuvanje fleksibilnosti za države članice.

Nadalje, većina energetske izazova s kojima se Unija suočava ne može se riješiti nekoordiniranim djelovanjem na nacionalnoj razini. Isto se primjenjuje na klimatske promjene koje su po svojoj prirodi prekogranične prirode i ne mogu se riješiti samo lokalnim i nacionalnim djelovanjem. Stoga je nužna koordinacija klimatske politike na europskoj i globalnoj razini. Stoga je djelovanje EU-a opravdano za praćenje napretka u provedbi energetske i klimatske politike u cijelom EU-u u skladu s ciljevima energetske unije i funkcioniranja unutarnjeg energetskog tržišta.

Drugo, zbog prekogranične važnosti svake dimenzije energetske unije, EU mora raditi na daljnjem promicanju pojačane suradnje među državama članicama. Nijedna dimenzija energetske unije ne bi se mogla učinkovito provoditi kada između država članica i Komisije ne bi postojao postupak upravljanja EU-a kojim će se osigurati regionalni pristup energetske i klimatske politici. Također treba stvoriti poticajan okvir kojim će se osigurati da je EU spreman potpuno sudjelovati u postupcima revizije u skladu s Pariškim sporazumom, čime će se osigurati najveća moguća usklađenost i sinergije.

Treće, djelovanje EU-a opravdano je u pogledu cilja inicijative koji se sastoji od usklađivanja postojećih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja jer se postojeće zakonodavstvo EU-a u području pravne stečevine za energetiku i Uredba o mehanizmu praćenja mogu izmijeniti samo zakonodavnim prijedlozima u cilju smanjenja administrativnog opterećenja država članica i Komisije i jačanja usklađenosti planiranja i izvješćivanja te u cilju postizanja usporedivosti nacionalnih planova i izvješća o napretku.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Većinom postojećih obveza planiranja, izvješćivanja i praćenja osiguravaju se koristi u pogledu korisnih informacija o određenom području politike i podupire se provedba posebnih ciljeva politike utvrđenih u sektorskom zakonodavstvu. Trenutačnim obvezama izvješćivanja Komisije osigurava se da Komisija obavijesti Europski parlament, Vijeće i opću javnost o rezultatima ostvarenima provedbom zakonodavstva EU-a i o napretku koji su EU i njegove države članice ostvarili u pogledu izvršavanja svojih međunarodno preuzetih obveza u skladu s UNFCCC-om.

Međutim, postojeći okvir nije primjeren za ciljeve energetske i klimatske politike za 2030. i ciljeve energetske unije jer se njime ne osigurava usklađenost politika između obveza u području energetike te usklađenost između područja energetske i klimatske politike. Nadalje, smatra se neki od postojećih planova i izvješća donose velike administrativne troškove.

1.5.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Prijedlog je u skladu s revizijom Direktive 2009/28/EZ (Direktiva o obnovljivim izvorima energije), Direktive 2010/31/EU (Direktiva o energetske učinkovitosti

zgrada), Direktive 2012/27/EU (Direktiva o energetskej učinkovitosti) i s inicijativom o novom modelu tržišta.

On je također u skladu s Odlukom 406/2009 EC (Odluka o zajedničkom naporu – primjenjuje se od 2013. do 2020.), prijedlogom akta koji će ju naslijediti za razdoblje od 2021. do 2030., COM(2016) 482 final - 2016/0231 (COD) (Prijedlog Uredbe obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. za otpornu energetske uniju i ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama) te s prijedlogom o LULUCF-u COM(2016) 479 final - 2016/0230 (COD) (Prijedlog Uredbe o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatske i energetske politike do 2030. te o izmjeni Uredbe br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama). Tim inicijativama nastoji se uspostaviti sektorski specifični pravni okvir nakon 2020., dok će se ovim prijedlogom uspostaviti opći upravljački okvir za ostvarivanje ciljeva energetske unije.

On je također u skladu s Direktivom 2009/31/EZ o geološkom skladištenju ugljikova dioksida.

1.6. Trajanje i financijski utjecaj

☐ Prijedlog/inicijativa **ograničenog trajanja**

- ☐ prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ Financijski utjecaj od GGGG do GGGG

☒ Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

- Provedba s početnim razdobljem od 2018. neograničenog trajanja,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁵⁷

☒ **Izravno upravljanje** Komisije

- ☒ koje obavljaju njezini odjeli, uključujući njezino osoblje u delegacijama Unije;
- preko izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

X Neizravno upravljanje povjeravanjem zadataka izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☒ tijelima na koja se upućuje u člancima 208. i 209. Financijske uredbe;
- ☐ tijelima javnog prava;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba posebnih aktivnosti u ZVSP-u u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

Za provedbu zahtjeva ove Uredbe bit će potrebno sudjelovanje EEA-a.

⁵⁷

Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Financijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Uredbom se utvrđuju učestalost i uvjeti za planiranje, izvješćivanje i praćenje država članica. Komisiji će za obavljanje zadaća praćenja biti potrebna tehnička potpora izvoditelja. Nadalje, planira se uspostava novog komunikacijskog alata, uključujući internetsku platformu i javno web-mjesto za razmjenu informacija i najbolje prakse i njihovo širenje općoj javnosti.

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizik/rizici

Države članice mogu odgoditi primjenu svojih obveza planiranja i izvješćivanja. Iz tog razloga uspostaviti će se internetska baza podataka.

Rizici povezani s funkcioniranjem internetske platforme odnose se većinom na probleme povezane s IT-jem, kao što su mogući kvar sustava i pitanja povjerljivosti.

2.2.2. Informacije o uspostavi sustava unutarnje kontrole

Predviđene metode kontrole propisane su u Financijskoj uredbi i Pravilima za primjenu.

2.2.3. Procjene troškova i koristi kontrola i procjena očekivane razine rizika od pogreške

Nije primjenjivo.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu od prijevара.

Nisu predviđene posebne mjere osim primjene Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov.....]	Dif./nedif ⁵⁸ .	iz zemalja EFTA-e ⁵⁹	iz zemalja kandidatkinja ⁶⁰	iz trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
[2]	[34 02 01: Smanjenje emisija stakleničkih plinova (ublažavanje)]	Dif.	NE	NE	NE	NE

⁵⁸ Dif. = diferencirana odobrena sredstva / nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁵⁹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine

⁶⁰ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

	[07 02 06: Europska agencija za okoliš...]	Nedif.	DA	DA	DA	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov.....]	Dif./nedif.	iz zemalja EFTA-e	iz zemalja kandidatkinja	iz trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	[XX.YY.YY.YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj 2	[Održivi rast: prirodni resursi]
---	-------------------	---

[Tijelo]: <EEA – Europska agencija za okoliš.....>			Godina 2017. ⁶¹	Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO 2018. – 2020.
Glava 1.: Rashodi za osoblje	Preuzete obveze	(1)		0.035	0.140	0.210				0.385
	Plaćanja	(2)		0.035	0.140	0.210				0.385
Glava 2.: Infrastrukturni i operativni troškovi	Preuzete obveze	(1a)								
	Plaćanja	(2a)								
Glava 3.: Operativni rashodi	Preuzete obveze	(3a)		0,250	0,500	0,500				1,250
	Plaćanja	(3b)		0,250	0,500	0,500				1,250
UKUPNA odobrena sredstva za [tijelo] <EEA.....>	Preuzete obveze	=1+1a +3a		0,285	0,640	0,710				1,635
	Plaćanja	=2+2a +3b		0,285	0,640	0,710				1,635

⁶¹ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative.

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva [tijela]

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su odobrena sredstva za poslovanje kako je navedeno u nastavku:

Odobrena sredstva za preuzete obveze u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Godina 2017.		Godina 2018.		Godina 2019.		Godina 2020.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)						UKUPNO	
	REZULTATI																	
	Vrsta ⁶²	Prosječni trošak po rezultatu	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Sveukupno	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1 ⁶³ ...																		
– Uspostava platforme za izvješćivanje					1	0,250											0,250	
Pomoć s osiguranjem i kontrolom kvalitete							1	0,500	1	0,500							1.000	
- Rezultat																		
Međuzbroj za posebni cilj br. 1					1	0,250	1	0,500	1	0,500							1,250	
POSEBNI CILJ br. 2 ...																		
- Rezultat																		
Međuzbroj za posebni cilj br. 2																		

⁶² Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih razmjena studenata, broj izgrađenih km cesta itd.)

⁶³ Kako je opisano u točki 1.4.2. „Posebni cilj/ciljevi...”.

UKUPNI TROŠAK			1	0,250	1	0,500	1	0,500							1,250
---------------	--	--	---	-------	---	-------	---	-------	--	--	--	--	--	--	-------

3.2.3. Procijenjen utjecaj na ljudske resurse EEA-a

3.2.3.1. Sažetak

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena administrativna sredstva
- x Za prijedlog/inicijativu potrebna su odobrena administrativna sredstva kako je navedeno u nastavku:

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Procijenjeni učinak na osoblje (dodatni) – vanjsko osoblje

Ugovorni djelatnici	2018.	2019.	2020.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)
Funkcijska skupina IV. Funkcijska skupina III. Funkcijska skupina II. Funkcijska skupina I.	0,5 CA	2 CA	3 CA	Neograničeno trajanje
Ukupno	0,5 CA	2 CA	3 CA	

Povrh 9 djelatnika na određeno vrijeme (4 AD + 5 AST) koji trenutačno rade u EEA-u na pitanjima povezanim s ovom Uredbom, EEA-u su potrebna 3 dodatna ugovorna djelatnika za pokrivanje sljedećeg:

- ublažavanja klimatskih promjena i obnovljivih izvora energije, što uključuje ocjenjivanje informacija o nacionalnim projekcijama / putanjama, politikama, mjerama i biomasi,
- ublažavanja klimatskih promjena i energetske učinkovitosti, što uključuje ocjenjivanje informacija o nacionalnim projekcijama / putanjama, politikama i mjerama i
- integrirano izvješćivanje o klimatskoj i energetskej politici;
- uspostavu, upravljanje i održavanje novih izvora izvješćivanja i infrastrukture za e-izvješćivanje, u odnosu na protok podataka u njegovoj nadležnosti.

Opis izračuna troškova za ekvivalent FTE-a trebao bi biti uključen u Prilogu V. odjeljak 3.

3.2.4. Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom

- x Prijedlog/inicijativa u skladu je s postojećim višegodišnjim financijskim okvirom.
- ☐ Prijedlog/inicijativa povlači za sobom reprogramiranje odgovarajućeg naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti odgovarajuće proračunske linije i iznose.

- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta za financijsku fleksibilnost ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira⁶⁴.

Objasnite što je potrebno, navodeći odgovarajuće proračunske naslove i linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinosi trećih strana

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih osoba u financiranju.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNA sredstva sufinanciranja								

⁶⁴

Vidjeti članke 11. i 17. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. - 2020.

3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

- ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski utjecaj na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski utjecaj:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na razne prihode

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska linija u okviru prihoda	Odobrena sredstva dostupna za tekuću proračunsku godinu	Utjecaj prijedloga/inicijative ⁶⁵						
		Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidjeti točku 1.6.)		
Članak								

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuću proračunsku liniju/odgovarajuće proračunske linije u okviru rashoda.

Navesti metodu izračunavanja utjecaja na prihode.

⁶⁵

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani za 25 % na ime troškova naplate.